

HRVATSKI SABOR
Odbor za europske poslove

KLASA: 022-03/23-01/135
URBROJ: 6521-31-23-1
Zagreb, 10. studenoga 2023.

D.E.U. br. 23/019

**ODBOR ZA FINANCIJE I DRŽAVNI
PRORAČUN**

Grozdana Perić, predsjednica

**ODBOR ZA REGIONALNI RAZVOJ I
FONDOVE EUROPSKE UNIJE**

Marko Pavić, predsjednik

Poštovani predsjednici odbora,

Odbor za europske poslove na temelju članka 154. stavka 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora prosljeđuje na razmatranje Odboru za financije i državni proračun i Odboru za regionalni razvoj i fondove Europske unije stajalište o dokumentu Europske unije iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2023. godinu:

**Stajalište Republike Hrvatske
o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o transparentnosti i integritetu
aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga
COM (2023) 314**

koje je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske usvojila Zaključkom KLASA: 022-03/23-07/432, URBROJ: 50301-21/06-23-3 na sjednici održanoj 30. listopada 2023.

Predmetni Prijedlog uredbe je Europska komisija objavila 13. lipnja 2023. te je u tijeku njegovo donošenje u Europskom parlamentu i Vijeću Europske unije.

U skladu s člankom 154. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, molim vas da Odboru za europske poslove dostavite mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske najkasnije do 15. prosinca 2023.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK ODBORA
Domagoj Hajduković

U prilogu: - Stajalište Republike Hrvatske o COM (2023) 314
- COM (2023) 314
Na znanje: Informacijsko-dokumentacijska služba (INFODOK)

PRIJEDLOG OKVIRNOG STAJALIŠTA RH

Naziv dokumenta (na hrvatskom i engleskom):

Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o transparentnosti i integritetu aktivnosti dodjele okolišnih, društvenih i upravljačkih rejtinga

Proposal for Regulation in the transparency and integrity of Environmental, Social and Governance (ESG) rating activities

Brojčana oznaka dokumenta: COM/2023/314 final

Nadležno TDU za izradu prijedloga stajališta (nositelj izrade stajališta) i ustrojstvena jedinica:

Nadležno tijelo državne uprave: Ministarstvo financija

Ustrojstvena jedinica: Sektor za financijska tržišta i financijsku pismenost, Sektor za bankarstvo, računovodstvo i reviziju

Druga tijela državne uprave, agencije i javne ustanove uključene u izradu Prijedloga okvirnog stajališta: Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Financijska agencija

Nadležna služba u MVEP (Sektor za COREPER II):

Služba za ekonomske i financijske poslove

Nadležna radna skupina Vijeća EU:

Radna skupina za financijske usluge i bankovnu uniju

Osnovne sadržajne odredbe prijedloga EU:

Ovim Prijedlogom uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o transparentnosti i integritetu aktivnosti dodjele okolišnih, društvenih i upravljačkih (ESG) rejtinga (u daljnjem tekstu: Prijedlog uredbe) uvodi se zajednički regulatorni pristup za jačanje integriteta, transparentnosti, odgovornosti, dobrog upravljanja i neovisnosti aktivnosti povezanih s dodjelom okolišnih, društvenih i upravljačkih rejtinga, čime se doprinosi transparentnosti i kvaliteti okolišnih, društvenih i upravljačkih rejtinga koji se dodjeljuju reguliranim europskim financijskim društvima i europskim poduzetnicima. Dodatno se utvrđuju i zahtjevi za transparentnost koji se odnose na okolišne, društvene i upravljačke rejtinge te pravila o organizaciji i ponašanju pružatelja okolišnih, društvenih i upravljačkih rejtinga.

Ovaj Prijedlog uredbe sastavni je dio obnovljene strategije Europske komisije za održivo financiranje donesene u srpnju 2021. te se primjenjuje na okolišne, društvene i upravljačke rejtinge koje dodjeljuju pružatelji okolišnih, društvenih i upravljačkih rejtinga koji posluju u EU.

Usmjeren je na pravne osobe koje javnosti i pretplatnicima pružaju okolišni, društveni i upravljački rejting (ESG rejting). Neće obuhvaćati financijske institucije niti druge sudionike na tržištu koji izrađuju ESG rejtinge za vlastite potrebe ili upotrebu.

Prijedlogom uredbe Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) se ovlašćuje za obavljanje nove funkcije, odnosno za izdavanje odobrenja za rad i nadzor pružatelja ESG rejtinga. Te ovlasti uključuju traženje informacija, provedbu općih istraga i izravnog nadzora te drugih nadzornih mjera. ESMA će naplaćivati naknade pružateljima ESG rejtinga koje bi trebale pokrivati sve administrativne troškove njezinih aktivnosti poput izdavanja odobrenja za rad i nadzora (procjenjuje se povećanje troškova od cca 3,7-3,8 milijuna EUR-a).

Uvodi se obveza da svaka pravna osoba u EU koja želi pružati ESG rejting u EU mora imati odobrenje za rad koje izdaje ESMA ako ima poslovni nastan u EU, a ako je iz treće zemlje mora imati jedno od sljedećeg: odobrenje za rad ESMA-e, provedbenu odluku o istovjetnosti, ovlaštenje za prihvaćanje ESG rejtinga ili priznavanje pružatelja ESG rejtinga iz trećih zemalja. Dodatno, uvodi se obveza ESMA-i o vođenju i održavanju registra na njezinim internetskim stranicama sa svim ovlaštenim pružateljima okolišnih, društvenih i upravljačkih rejtinga te se uvode zahtjevi u pogledu dostupnosti informacija na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP).

Nadalje, utvrđena su opća načela kojih se trebaju pridržavati pružatelji ESG rejtinga s ciljem osiguranja neovisnosti, kvalitete i pouzdanosti svojih aktivnosti dodjeljivanja ESG rejtinga, uključujući potrebu za upotrebom odgovarajućih sustava, resursa i postupaka.

Kako bi se održala neovisnost i izbjegao sukob interesa, zabranjuje se pružateljima ESG rejtinga obavljanje savjetodavnih djelatnosti za ulagatelje ili poduzetnike, djelatnosti izdavanja i prodaje kreditnih rejtinga, izrade referentnih vrijednosti te investicijske, revizijske i bankarske djelatnosti i djelatnosti osiguranja ili reosiguranja.

Također, pružatelji ESG rejtinga moraju osigurati da su analitičari, zaposlenici i druge osobe uključene u pružanje ESG rejtinga neovisni i da imaju potrebno znanje i iskustvo. Dodatno, pružatelji ESG rejtinga moraju poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala neovisnost ESG rejtinga od utjecaja bilo kakvog postojećeg ili potencijalnog sukoba interesa ili poslovnog odnosa.

S ciljem povećanja transparentnosti, uvodi se obveza pružateljima ESG rejtinga da evidentiraju svoje aktivnosti vezane uz dodjelu ESG rejtinga. U cilju postizanja transparentnosti, pružatelji ESG rejtinga na svojim internetskim stranicama objavljuju metodologije, modele i ključne pretpostavke povezane s aktivnostima dodjele ESG rejtinga.

U cilju zaštite potrošača, uređuje se mehanizam za rješavanje pritužbi. Također, pružatelji ESG rejtinga ne smiju eksternalizirati važne operativne funkcije ako bi to dovelo do narušavanja kvalitete politika i postupaka unutarnje kontrole ili nadzora ESMA-e.

Uvode se i mjere za potporu manjim pružateljima ESG rejtinga u smislu da ih ESMA može izuzeti od niza zahtjeva ako ispunjavaju određene kriterije. Uvodi se i prijelazni režim za prve mjesece nakon primjene predmetne uredbe.

Razlozi za donošenje:

Važnim dijelom uobičajenog financiranja postaju ulaganja u okviru kojih se pri donošenju odluka uzimaju u obzir okolišni, društveni i upravljački čimbenici (održiva ulaganja).

Okolišni, društveni i upravljački rejtinzi imaju sve važniji utjecaj na funkcioniranje tržišta kapitala i povjerenje ulagatelja u održive proizvode. Upravo ESG rejtinzi omogućuju pravilno funkcioniranje tržišta održivog financiranja EU-a jer pružaju ključne izvore informacija potrebne za strategije ulaganja, upravljanje rizikom i obveze objavljivanja informacija za ulagatelje i financijske institucije.

Povećanje potražnje za ESG rejtinima potaknuto je promjenjivom prirodom rizika s kojima se suočavaju poduzetnici, povećanjem svijesti ulagatelja o financijskim posljedicama tih rizika i rastom investicijskih proizvoda kojima se izričito nastoje ispuniti određeni standardi održivosti ili ostvariti određeni ciljevi održivosti.

Trenutačno tržište ESG rejtinga ima određene nedostatke i ne funkcionira pravilno, prije svega to se odnosi na nedostatak transparentnosti kad je riječ o značajkama ESG rejtinga, njihovim metodologijama i izvorima podataka te nedostatkom jasnoće u pogledu načina na koji posluju pružatelji tih rejtinga.

Ono što se dodatno ističe su preostali tržišni i regulatorni nedostaci koji bi mogli ometati razvoj tržišta održivog financiranja EU-a i integraciju tržišta. Stoga se Europska komisija u obnovljenoj strategiji održivog financiranja obvezala poduzeti mjere za poboljšanje pouzdanosti, usporedivosti i transparentnosti ESG rejtinga.

Ovim se Prijedlogom uredbe nastoji poboljšati kvaliteta informacija tim rejtinima kako bi se ulagateljima omogućilo donošenje informiranijih odluka o ulaganju s obzirom na ciljeve održivosti.

Time će se subjektima kojima se dodjeljuje rejting omogućiti donošenje utemeljenih odluka o upravljanju okolišnim, društvenim i upravljačkim rizicima te o učinku njihova poslovanja.

Cilj Prijedloga uredbe nije usklađivanje metodologija za izračun ESG rejtinga, već povećanje njihove transparentnosti. Pružatelji ESG rejtinga i dalje će imati potpunu kontrolu nad metodologijama koje primjenjuju te će i dalje biti neovisni pri svojem izboru kako bi se osiguralo da su na tržištu ESG rejtinga dostupni razni pristupi, jer se ESG rejtinzi mogu međusobno razlikovati i obuhvaćati razna područja.

Dodatno, nastoji se olakšati iskorištavanje potencijala europskog jedinstvenog tržišta i unije tržišta kapitala te doprinijeti tranziciji prema potpuno održivom i uključivom gospodarskom i financijskom sustavu u skladu s europskim zelenim planom i UN-ovim ciljevima održivog razvoja.

Kako bi se omogućila tranzicija prema klimatski neutralnom gospodarstvu i ostvarili ciljevi EU-a o okolišnoj održivosti, potrebna su znatna ulaganja u svim sektorima. Ovim načinom bi se ulagateljima i poduzetnicima trebalo olakšati utvrđivanje okolišno održivih ulaganja i osigurati njihovu vjerodostojnost.

Status dokumenta:

EK je 13. lipnja 2023. objavila Prijedlog uredbe, a španjolsko predsjedništvo je otpočelo rasprave u Vijeću EU-a s ciljem postizanja općeg pristupa.

Stajalište RH – ključni elementi:

RH načelno podržava Prijedlog uredbe kojim će se poboljšati jasnoća u vezi sa značajkama ESG rejtinga kroz utvrđivanje pravila za pružatelje tih rejtinga, a čime se doprinosi njihovoj transparentnosti i kvaliteti te neometanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta uz zaštitu potrošača i ulagatelja.

Sporna/otvorena pitanja za RH:

RH smatra kako je potrebno preciznije definirati režim trećih zemalja, kako ne bi došlo do situacije u kojoj bi pružatelji ESG rejtinga iz trećih zemalja bili u povoljnijem položaju. Vezano

uz organizacijske zahtjeve u pogledu razdvajanja aktivnosti, na temelju kojih se propisuje da pružatelji ESG rejtinga ne smiju obavljati djelatnosti pobrojane u članku 15., RH smatra kako je dio pobrojanih ograničenja, poput izdavanja i prodaje kreditnog rejtinga i izrade referentnih vrijednosti potrebno preispitati kako bi se omogućilo profitabilno obavljanje djelatnosti, posebno za srednje i manje pružatelje usluga ESG rejtinga uz poštivanje pravila o sukobu interesa.

Također, RH smatra kako inicijalni prijedlog o ESMA-i kao isključivom tijelu nadležnom za licenciranje i nadzor nad pružateljima ESG rejtinga nije proporcionalan i zanemaruje načelo supsidijarnosti s obzirom da su nacionalna nadzorna tijela također u mogućnosti provoditi navedene aktivnosti. Ovakav, trenutni pristup značajno bi utjecao na porast troškova za pružatelje usluga ESG rejtinga imajući u vidu uobičajene naknade koje ESMA naplaćuje subjektima pod njihovim nadzorom te u startu zatire mogućnost razvoja navedenog tržišta unutar manjih država članica imajući u vidu da će lokalnim pružateljima ESG rejting usluga kao i potencijalnim domaćim korisnicima ESG rejtinga visina troškova biti odvrćajuća.

Naime, zbog visokih troškova nadzora koje će ESMA postaviti pred pružatelje usluga ESG rejtinga, isti će se neizbježno prenijeti na krajnje korisnike. Posljedično to može dovesti do situacije u kojima će navedeno biti preskupo za mala i srednja poduzeća koja bi razmatrala dobivanje ESG rejtinga, posebno u slučajevima manjih tržišta.

RH smatra kako je za gospodarski uspjeh Europske unije korisno da što veći broj SME-ova ishodi ESG rejtinge, a kako bi privukli interes većeg broja ulagatelja umjesto da ih istisnu velike kompanije kojima neće biti problem podnijeti financijski teret ishođenja ESG rejtinga. Stoga bi bila velika šteta ako bi se zbog previsokih naknada nadzornog tijela propustila prilika „uključiti“ njihov što veći broj u proces procjene održivosti njihovih poslovnih modela umjesto da ih se potakne na prelazak prema ozelenjavanju njihovih poslovnih aktivnosti. Naime, za pretpostaviti je da se EU ne može oslanjati samo na nekoliko tisuća velikih paneuropskih korporativnih igrača koji imaju financijska sredstva za podnijeti takve troškove.

U tom smislu RH predlaže razmotriti podjelu nadzornih ovlasti kao i onih u vezi licenciranja prema kriteriju veličine i dosega prekograničnog pružanja usluga tako da veliki pružatelji ESG rejtinga (posebno imajući u vidu da je ovo tržište koncentrirano na desetak velikih, globalnih igrača) koja imaju značajnu tržišni udio unutar EU-a (a koji bi se definirao kroz uvođenje adekvatnih parametara) budu pod nadzorom ESMA-e, a društva koja svoje usluge pružaju na nacionalnom ili manjem broju susjednih, regionalnih tržišta budu pod nadzorom nacionalnih nadzornih tijela na način da se trenutni nacrt zakonodavnog okvira razradi tako da se propišu poslovni zahtjevi koji bi bili proporcionalni za manje pružatelje ESG rejtinga.

Nadalje, RH smatra da je potrebno jasno definirati status pružatelja usluga „sirovih ESG podataka“ umjesto njihovog izdvajanja iz opsega obveznika, a u cilju uspostavljanja načela transparentnosti i kredibilitnosti i u tom segmentu koje potencijalno može postati žarište nevjerodostojnih informacija. Pri tome, isto se ne odnosi na društva koja objavljuju informacije o svom poslovanju ili svojim proizvodima, već na društva koja u komercijalne svrhe prikupljaju i distribuiraju ESG povezane podatke.

Dodatno, bilo bi potrebno preciznije propisati opseg obveznika tj. pojasniti pojedine odredbe u smislu izrade internih rejtinga za vlastite potrebe (npr. u segmentu banaka, da neko vanjsko društvo za njihov račun izrađuje ESG „score“ kojeg one koriste prilikom internih procjena pojedinog klijenta bez namjere objave tih ocjena u javnosti), kao i u svezi izrade rejtinga za potrebe javnih tijela u smislu preciznije definicije javnih tijela kod izdavanja ESG rejtinga te u smislu mogu li ESG rejtinge za javna tijela zrađivati treće osobe, a da potpadnu pod odredbu

izdavanja EGS rejtinga od strane javnih tijela kojom se takve treće osobe onda izuzimaju od opsega obveznika.

Stajališta DČ i EK:

Prema dosadašnjim raspravama u Vijeću EU-a pretežni dio država članica (FR, IT, DE, LV, DK, NL, FI, IE, HU, EE) podržava Prijedlog uredbe i ciljeve povećanja transparentnosti u području izrade i objave ESG rejtinga. Premda države članice načelno imaju pozitivno stajalište prema prijedlogu EK i ciljevima Prijedloga uredbe, dijele određene zabrinutosti oko područja primjene, organizacijskih zahtjeva, postupka izdavanja odobrenja za rad za pružatelje ESG rejtinga, režima trećih zemalja i pravila kojima se regulira pitanje sukoba interesa unutar pružatelja ESG rejtinga. Dio DČ smatra kako je ključno poboljšati određene definicije i izraze te da je, u okviru područja primjene, nužno jasno identificirati aktivnosti na koje se Prijedlog uredbe odnosi (članak 2.). Također je bitno precizno utvrditi subjekte obuhvaćene područjem primjene. Istaknuta je potreba za jasnim i preciznim definicijama te jasnim izuzećima od primjene. Dio DČ ukazao je na potrebu pravilnog definiranja režima trećih zemalja, kako ne bi došlo do situacije u kojoj bi pružatelji ESG rejtinga iz trećih zemalja bili podložni jednostavnijem režimu od pružatelja ESG rejtinga koji imaju poslovni nastan unutar EU-a. Određene DČ (LU, IE) su izrazile zabrinutost u pogledu prijedloga da ESMA provodi nadzor nad pružateljima ESG rejtinga, navodeći kako je primarna uloga ESMA-e koordinacija između nacionalnih tijela, s ciljem osiguranja nadzorne konvergencije. Smatraju kako je takav prijedlog suprotan načelu supsidijarnosti prava EU-a. Provođenje nadzora na razini EU-a generiralo bi značajne nove troškove, koji proizlaze iz centralnog nadzora i nedostatka resursa unutar ESMA-e. Također smatraju kako je prikladnije da i u pogledu izdavanja odobrenja za rad bude primijenjena klasična struktura, na temelju koje odobrenja za rad izdaju nacionalna tijela. Dio DČ (IE, DE, DK, PL, FI) istaknuo je kako su organizacijski zahtjevi u pogledu razdvajanja aktivnosti, na temelju kojih se propisuje da pružatelji ESG rejtinga ne smiju obavljati djelatnosti pobrojane u članku 15. Prijedloga uredbe, prestrogi i opterećujući za pružatelje ESG rejtinga. U EU-u je riječ o manjim trgovačkim društvima koja nemaju značajne prihode te stoga nemaju uvjete za odvajanje osoblja i profitabilno obavljanje djelatnosti utemeljeno isključivo na pružanju ESG rejtinga. Naglašeno je kako je potrebno osigurati sukladnost s drugim propisima iz područja održivosti te je istaknuta potreba unosa „dvostrukog aspekta materijalnosti“ u Prijedlog uredbe, kako bi se, pored informacija o utjecaju pitanja održivosti na poslovne rezultate pojedinih društava, omogućio i pristup informacijama o utjecaju društava na ljude i okoliš.

EK ističe kako je predmetna zakonodavna inicijativa ključna radi otklanjanja nedostataka uočenih na tržištu u vezi s primjenom ESG rejtinga. ESG rejtingi imaju važnu i poticajnu ulogu u pravilnom funkcioniranju tržišta održivog financiranja EU-a jer pružaju važne izvore procjena kojima se ulagatelji i financijske institucije mogu koristiti pri izradi strategija ulaganja, upravljanju rizikom i provedbi internih analiza. Upotrebljavaju ih i poduzetnici koji nastoje bolje razumjeti rizike i prilike koje proizlaze iz održivosti povezane s njihovim aktivnostima ili aktivnostima njihovih partnera te za usporedbu sa sličnim poduzetnicima u vezi s tim pitanjima. Pravilne odluke ulagatelja i poduzetnika ključne su za prelazak na klimatski neutralno i održivije gospodarstvo radi adekvatnog doprinosa europskom zelenom planu te radi ostvarivanja UN-ovih ciljeva održivog razvoja. Pritom EK ističe kako je odlučno poticati povjerenje u rad pružatelja ESG rejtinga, osiguravanjem pravilnog djelovanja tržišta te sprječavanjem sukoba interesa. Uočeni problemi u području izrade ESG rejtinga su nedostatak jasnoće rejtinga te limitirane informacije o metodologijama izrade tih rejtinga, zbog kojih ulagatelji ne mogu razumjeti sve elemente i ciljeve rejtinga. Na tržištu se nalazi mnogo

zavaravajućih informacija, ne postoji jasna i konzistentna terminologija, uslijed čega se umanjuje mogućnost usporedbe postojećih rejtinga. Nije jasno kada je rejting rezultat provedene analize, koju provodi ljudski analitičar, a kada je riječ o ocjeni koja je izvedena iz podataka primjenom metodologije utemeljene na pravilima i koja se temelji samo na prethodno utvrđenom statističkom ili algoritamskom sustavu ili modelu. Istaknula je kako su dosadašnje procjene pokazale da tržište ne može samo otkloniti uočene poteškoće.

Sukladno tome, Prijedlogom uredbe pokušava se ostvariti veća jasnoća kad je riječ o ciljevima ESG rejtinga, njihovim značajkama i metodologijama te izvorima podataka koji se upotrebljavaju za njihovo određivanje, kao i veća jasnoća u pogledu poslovanja pružatelja ESG rejtinga te sprečavanja i ublažavanja rizika koji proizlaze iz sukoba interesa unutar pružatelja tih rejtinga. EK je svjesna kako postoje određena sporna pitanja, poput područja primjene, organizacijskih zahtjeva te dodjeljivanja određenih ovlasti ESMA-i, ponajprije u području izdavanja odobrenja i provedbe nadzora nad pružateljima ESG rejtinga, ali smatra kako je predmetni Prijedlog uredbe ključan element za ostvarivanje veće transparentnosti u području ESG rejtinga, radi jačanja navedenog tržišta i ostvarivanja zadanih tranzicijskih ciljeva. Navedeno je sukladno stavovima EK o tome da u globalnom kontekstu EU mora biti predvodnik kada je riječ o donošenju mjera u području održivih ulaganja, imajući u vidu da trenutno niti jedna druga jurisdikcija nema razvijene zakonodavne mjere u ovom području na nacionalnoj razini.

Sporna/otvorena pitanja za DČ i EK:

Iznesena su u prethodnom dijelu obrasca.

Stav RH o spornim/otvorenim pitanjima DČ i EK:

Iznesen je u prethodnom dijelu obrasca.

Postojeće zakonodavstvo RH i potreba njegove izmjene slijedom usvajanja dokumenta:

-

Utjecaj provedbe dokumenta na proračun RH:

-

Strasbourg, 13.6.2023.
COM(2023) 314 final

2023/0177 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o transparentnosti i integritetu aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih
rejtinga**

(Tekst značajan za EGP)

{SEC(2023) 241 final} - {SWD(2023) 204 final} - {SWD(2023) 207 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovaj je Prijedlog sastavni dio obnovljene strategije Europske komisije za održivo financiranje donesene u srpnju 2021.¹

Ulaganja u okviru kojih se pri donošenju odluka uzimaju u obzir okolišni, socijalni i upravljački čimbenici (koja se nazivaju i održiva ulaganja) postaju važan dio uobičajenog financiranja. Naime, investicijski fondovi s održivim značajkama ili ciljevima u znatnom su porastu po broju i veličini te vrsti kapitala koji privlače. U tom se kontekstu razvio okolišni, socijalni i upravljački investicijski ekosustav, koji među ostalim nudi okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge. Takvi okolišni, socijalni i upravljački rejtingi stavljaju se na tržište u obliku mišljenja o izloženosti poduzeća ili subjekta okolišnim, socijalnim i/ili upravljačkim čimbenicima te o njihovom utjecaju na društvo.

Okolišni, socijalni i upravljački rejtingi imaju sve važniji utjecaj na funkcioniranje tržišta kapitala i povjerenje ulagatelja u održive proizvode. Konkretno, okolišni, socijalni i upravljački rejtingi omogućuju pravilno funkcioniranje tržišta održivog financiranja EU-a jer pružaju ključne izvore informacija potrebne za strategije ulaganja, upravljanje rizikom i obveze objavljivanja informacija za ulagatelje i financijske institucije. Koriste ih i poduzeća koja nastoje bolje razumjeti rizike i prilike koji proizlaze iz održivosti povezane s njihovim aktivnostima ili aktivnostima njihovih partnera te za usporedbu s drugim poduzećima.

Očekuje se da će u nadolazećim godinama tržište okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i dalje znatno rasti. Povećanje potražnje za okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtingima potaknuto je promjenjivom prirodom rizika s kojima se suočavaju poduzeća, povećanjem svijesti ulagatelja o financijskim posljedicama tih rizika i rastom investicijskih proizvoda kojima se izričito nastoje ispuniti određeni standardi održivosti ili ostvariti određeni ciljevi održivosti. Povezano je i sa zakonodavstvom o održivom financiranju koje EU predlaže od 2018.

Međutim, trenutačno tržište okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ima određene nedostatke i ne funkcionira pravilno, potrebe ulagatelja i subjekata kojima se dodjeljuje rejting u pogledu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga nisu zadovoljene, a povjerenje u rejtinge je narušeno. Taj problem ima niz aspekata, prije svega i. nedostatak transparentnosti kad je riječ o značajkama okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, njihovim metodologijama i izvorima podataka te ii. nedostatak jasnoće u pogledu načina na koji posluju pružatelji tih rejtinga. Okolišni, socijalni i upravljački rejtingi ne omogućuju u dovoljnoj mjeri da korisnici, ulagatelji i subjekti kojima se dodjeljuje rejting donose utemeljene odluke o rizicima, učincima i prilikama povezanim s okolišnim, socijalnim i upravljačkim čimbenicima.

Stoga se Komisija u obnovljenoj strategiji održivog financiranja obvezala poduzeti mjere za poboljšanje pouzdanosti, usporedivosti i transparentnosti okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Konkretnije, ovim se Prijedlogom nastoji poboljšati kvaliteta informacija o

---

¹ Komunikacija Komisije „Strategija za financiranje tranzicije prema održivom gospodarstvu”, COM(2021) 390 final.

okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtinzima i to i. poboljšanjem transparentnosti značajki i metodologija okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te ii. osiguravanjem veće jasnoće kad je riječ o poslovanju pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i sprečavanju rizika od sukoba interesa na razini pružatelja tih rejtinga. Budući da se okolišni, socijalni i upravljački rejtinzi i podaci na kojima se temelje upotrebljavaju za odluke o ulaganju i raspodjeli kapitala, opći cilj ove inicijative je poboljšati kvalitetu tih rejtinga kako bi se ulagateljima omogućilo donošenje informiranijih odluka o ulaganju s obzirom na ciljeve održivosti. Time će se subjektima kojima se dodjeljuje rejting omogućiti donošenje utemeljenih odluka o upravljanju okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima te o učinku njihova poslovanja. S druge strane, ključno je poticati povjerenje u rad pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga tako što će se osigurati da tržište pravilno funkcionira i da pružatelji tih rejtinga sprečavaju sukob interesa i upravljaju takvim sukobom.

Cilj ovog Prijedloga nije usklađivanje metodologija za izračun okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, već povećanje njihove transparentnosti. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i dalje će imati potpunu kontrolu nad metodologijama koje primjenjuju te će i dalje biti neovisni pri svojem izboru kako bi osigurali da su na tržištu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga dostupni razni pristupi (tj. okolišni, socijalni i upravljački rejtinzi mogu se međusobno razlikovati i obuhvaćati razna područja).

Ovim se Prijedlogom nastoji olakšati iskorištavanje potencijala europskog jedinstvenog tržišta i unije tržišta kapitala te doprinijeti tranziciji prema potpuno održivom i uključivom gospodarskom i financijskom sustavu u skladu s europskim zelenim planom² i UN-ovim ciljevima održivog razvoja.

Kako bi se omogućila tranzicija prema klimatski neutralnom gospodarstvu i ostvarili Unijini ciljevi okolišne održivosti, potrebna su znatna ulaganja u svim sektorima. Ulagateljima i poduzećima trebalo bi olakšati utvrđivanje okolišno održivih ulaganja i osigurati njihovu vjerodostojnost.

Ova inicijativa nije dio Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT).

- **Dosljednost s postojećim odredbama u tom području politike**

EU je uspostavio temelje okvira za održivo financiranje³. Dionici sad ističu preostale tržišne i regulatorne nedostatke koji bi mogli ometati razvoj tržišta. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i pružatelji podataka upotrebljavaju informacije koje objavljuju poduzeća, a dostupnost, točnost i dosljednost tih podataka ključne su za kvalitetu proizvoda na silaznom tržištu koji o njima ovise. U skladu s Direktivom o korporativnom izvješćivanju o održivosti⁴ i Uredbom o taksonomiji EU-a⁵ poduzeća su obvezna dostavljati informacije o posebnim okolišnim, socijalnim i upravljačkim čimbenicima. Okolišni, socijalni i upravljački

---

² Komunikacija Komisije „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final.

³ Ti su temelji sljedeći: 1. klasifikacijski sustav ili „taksonomija” održivih djelatnosti, 2. okvir za objavljivanje za nefinancijska i financijska poduzeća i 3. alati za ulaganja, uključujući referentne vrijednosti, standarde i oznake.

⁴ Direktiva (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti.

⁵ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088.

rejtinzi temeljit će se na tim informacijama i dopunjavati ih osiguravanjem ključnih izvora informacija za strategije ulaganja, upravljanje rizikom i internu analizu koje provode ulagatelji i financijske institucije. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga upotrebljavaju podatke poduzeća, a što su dostupni podaci pouzdaniji, točniji i standardiziraniji, to je manja potreba za procjenama kojima se popunjavaju praznine. Na primjer, korporativna izvješća o održivosti olakšat će ocjenjivanje koje provode pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Osim toga, novi zahtjevi koji su financijskim institucijama i sudionicima na tržištu nametnuti zakonodavstvom o održivom financiranju (kao što su Direktiva o korporativnom izvješćivanju o održivosti, Uredba o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga⁶ i Uredba o taksonomiji EU-a) dovest će do povećane potražnje za okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtinzima.

Ova je inicijativa povezana i s radom na standardima za zelene obveznice i klimatskim referentnim vrijednostima EU-a. Kad je riječ o Prijedlogu uredbe o europskim zelenim obveznicama⁷, izdavatelji budućih standarda EU-a za zelene obveznice dužni su objaviti jesu li projekti koji se financiraju njihovim obveznicama usklađeni s taksonomijom. U tu svrhu mogu zatražiti okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge kako bi dobili temeljne podatke koje će uključiti u svoje procjene projekata. Informacije objavljene u okviru okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga pomažu ulagateljima, uključujući ulagatelje u zelene obveznice, da bolje procijene ukupne nefinancijske rezultate poduzeća.

Kad je riječ o Uredbi EU-a o klimatskim referentnim vrijednostima⁸, popis okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika koje administratori referentnih vrijednosti trebaju objaviti za referentne vrijednosti koje se odnose na okolišne, socijalne i upravljačke ciljeve, ovisno o vrsti vezane imovine o kojoj je riječ (npr. vlasnički kapital, fiksni prihod, državna imovina) utvrđuje se delegiranom uredbom⁹. Ti će administratori morati pribavljati informacije izravno od poduzeća (npr. u okviru njihovih godišnjih izvješća) ili od vanjskih pružatelja rejtinga/podataka. Delegiranom uredbom daje im se mogućnost da objavljuju informacije o okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtinzima referentnih vrijednosti. Kvalitetnije informacije o metodologijama koje se primjenjuju za okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge trebale bi administratorima referentnih vrijednosti osigurati jasnoću u vezi sa sastavnicama referentnih vrijednosti. Kvalitetniji i pouzdaniji rejtinzi doprinijet će izgradnji povjerenja administratora referentnih vrijednosti i u konačnici poboljšati prihvaćanje tih rejtinga kao pouzdanog alata za oblikovanje smislenih referentnih vrijednosti. Nadalje, pomoći će korisnicima referentnih vrijednosti da utvrde koje su referentne vrijednosti usklađene s

---

⁶ Uredba (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga.

⁷ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskim zelenim obveznicama, COM(2021) 391 final.

⁸ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/1818 od 17. srpnja 2020. o dopuni Uredbe (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu minimalnih standarda za referentne vrijednosti EU-a za klimatsku tranziciju i referentne vrijednosti EU-a usklađene s Pariškim sporazumom.

⁹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2020/1816 od 17. srpnja 2020. o dopuni Uredbe (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu objašnjenja u izjavi o referentnoj vrijednosti o načinu na koji se okolišni, socijalni i upravljački čimbenici uzimaju u obzir u svakoj pruženoj i objavljenoj referentnoj vrijednosti.

njihovom strategijom ulaganja i pomoći će im da je provedu, izbjegavajući rizike od manipulativnog zelenog marketinga. Ovom bi se Uredbom trebalo povećati i povjerenje ulagatelja u okolišne, socijalne i upravljačke referentne vrijednosti te time dodatno poduprijeti održiva ulaganja.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Ovaj je Prijedlog dio paketa mjera održivog financiranja koji je prioritet u okviru projekta unije tržišta kapitala. Sadržava mjere za iskorištavanje transformativne moći financijskih usluga i za preusmjeravanje privatnog kapitala prema održivim ulaganjima. Njime se doprinosi razvoju integriranijih tržišta kapitala tako što se ulagateljima olakšava da ostvaruju korist od jedinstvenog tržišta i pritom donose informiranije odluke. Primjerice, jedinstvena europska pristupna točka (ESAP) dionicima omogućuje lakši pristup podacima, a pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga može poslužiti i kao izvor informacija ili ulaznih podataka, čime se smanjuje upotreba procjena, ali i općenito doprinosi boljoj kvaliteti rejtinga.

Ovaj je Prijedlog u skladu i s općim ciljevima politike europskog zelenog plana. Europski zeleni plan je odgovor Unije na klimatske i okolišne izazove čije će prevladavanje biti presudna zadaća za ovu generaciju. Njime se Unija nastoji preobraziti u moderno, resursno učinkovito i konkurentno gospodarstvo bez neto emisija stakleničkih plinova do 2050.

Nadalje, potpuno funkcionalno i integrirano tržište kapitala omogućit će da gospodarstvo EU-a raste na održiv način i bude konkurentnije, u skladu sa strateškim prioritetom Komisije za gospodarstvo u interesu građana, koji je usmjeren na stvaranje odgovarajućih uvjeta za otvaranje radnih mjesta, rast i ulaganja.

Ovim se Prijedlogom dopunjuju postojeće politike EU-a u području okoliša i klime tako što se povećava transparentnost metodologija za okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge, što bi trebalo dovesti do učinkovitijeg usmjeravanja ulaganja u održivu imovinu.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

Ovaj se Prijedlog odnosi na područje u podijeljenoj nadležnosti u skladu s člankom 4. stavkom 2. točkom (a) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i temelji se na članku 114. UFEU-a, kojim se EU-u dodjeljuje nadležnost za utvrđivanje odgovarajućih odredaba čiji je cilj uspostava i funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

Člankom 114. UFEU-a Uniji se omogućuje da poduzme mjere ne samo kako bi uklonila postojeće prepreke ostvarivanju temeljnih sloboda, nego i spriječila vjerojatnu pojavu takvih prepreka u budućnosti. To uključuje prepreke koje sudionicima na tržištu, kao što su pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili ulagatelji, otežavaju da u potpunosti iskoriste prednosti unutarnjeg tržišta.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Cilj ove inicijative, odnosno poboljšanje jasnoće u pogledu značajki i ciljeva okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i poslovanja pružatelja tih rejtinga, ne može se na odgovarajući način ostvariti samostalnim djelovanjem država članica te je stoga za pravilno funkcioniranje tržišta kapitala EU-a potrebno djelovanje na razini Unije.

Trenutačno ne postoji regulatorni okvir EU-a za pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Države članice ne reguliraju aktivnosti pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ni uvjete pod kojima dodjeljuju te rejtinge. Svaki pružatelj okolišnih, socijalnih i

upravljačkih rejtinga pridržava se vlastitih pravila, a pritom nije u potpunosti jasno što čini i kako to čini.

Tržište okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga djeluje na globalnoj razini. Neki veliki pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga imaju sjedište u EU-u, dok mnogi drugi imaju sjedište u trećim zemljama, ali imaju društva kćeri u EU-u.

Iako bi države članice pojedinačno mogle poduzeti mjere za jačanje pouzdanosti i transparentnosti okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, takve će se mjere vjerojatno znatno razlikovati među državama članicama. Osim ograničene usporedivosti rejtinga to može dovesti do različitih razina transparentnosti, prepreka za sudionike na tržištu i problema za one koji posluju preko granica (kao što to čine na tržištu EU-a, s korisnicima u nizu država članica). U protivnom, bez ikakvih pravila o poslovanju pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga trenutačna situacija i problemi transparentnosti nastavili bi se ili čak pogoršali.

Budući da održivo ulaganje i okolišni, socijalni i upravljački rejtingi privlače sve veću pozornost u jurisdikcijama širom svijeta, suradnja EU-a i njegovih partnera na temelju dosljednog i sveobuhvatnog usklađenog pristupa postaje sve važnija. Ova inicijativa ne bi zamijenila nacionalno zakonodavstvo jer trenutačno nijedna država članica nema zakonodavstvo kojim se uređuje funkcioniranje pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Funkcioniranje unutarnjeg tržišta poboljšalo bi se zahvaljujući većoj jasnoći u vezi s poslovanjem subjekata koji su sve važniji za usmjeravanje financiranja.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u članku 5. UFEU-a. Predložene mjere nužno su i najprikladnije sredstvo za postizanje navedenih ciljeva.

Prijedlog je usmjeren na aktivnosti pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji posluju u EU-u. Njime se rješavaju sljedeći tržišni nedostaci: (a) nejasnoće u pogledu značajki okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, primijenjenih metodologija i izvora podataka te (b) nejasnoće u pogledu poslovanja pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i nadzora nad tim poslovanjem.

Ovaj Prijedlog ne prelazi ono što je potrebno za rješavanje i uklanjanje svakog od tih nedostataka na najučinkovitiji način, a to je: 1. stvaranje sustava izdavanja odobrenja za rad koji bi se primjenjivao na pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji posluju u EU-u, pri čemu bi se na njih primjenjivala razmjerna pravila kojima se uređuju njihovo poslovanje i stalni proporcionalni nadzor te 2. zahtijevanje od pružatelja takvih rejtinga koji posluju u EU-u da objave ključne informacije o značajkama i metodologijama okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i da svojim pretplatnicima i subjektima kojima se dodjeljuje rejting objave detaljne metodološke podatke.

Ovaj Prijedlog ne uključuje interne rejtinge koje su izradili upravitelji imovinom ili druge institucije, kao što su administratori referentnih vrijednosti, jer se upotrebljavaju za njihove vlastite odluke i ulaganja te nemaju istu svrhu i ne podliježu javnom objavljivanju ni distribuciji putem pretplate ili na neki drugi način.

Stoga će ova inicijativa biti usmjerena na pravne osobe koje javnosti ili pretplatnicima pružaju okolišni, socijalni i upravljački rejting. Neće obuhvaćati financijske institucije ni druge sudionike na tržištu koji izrađuju okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge za vlastite potrebe ili vlastitu upotrebu.

- **Odabir instrumenta**

Ovim se Prijedlogom nastoji uspostaviti sustav kojim bi se poboljšala jasnoća u vezi sa značajkama okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. U tu se svrhu utvrđuju pravila za pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji posluju u EU-u. Ovim se Prijedlogom nastoji olakšati iskorištavanje potencijala europskog jedinstvenog tržišta te doprinijeti tranziciji prema potpuno održivom i uključivom gospodarskom i financijskom sustavu u skladu s europskim zelenim planom i UN-ovim ciljevima održivog razvoja. Za ostvarivanje tih ciljeva politike potrebna je uredba, koja je ujedno najbolji instrument za poboljšanje jasnoće u vezi s poslovanjem subjekata koji su sve važniji za usmjeravanje financijskih sredstava.

Regulatorni okvir uskladio bi se s pristupom koji se primjenjuje na druge sudionike na financijskom tržištu i s relevantnim zakonodavstvom, npr. Uredbom EU-a o referentnim vrijednostima, Uredbom o agencijama za kreditni rejting i prijedlogom standarda EU-a za zelene obveznice, kojima se predviđa kontinuirani nadzor i utvrđuje niz organizacijskih zahtjeva i zahtjeva koji se odnose na postupke i dokumente povezane s upravljanjem. Drugim instrumentima kao što su neobvezujuće pravne mjere i kodeksi ponašanja samo bi se djelomično postigli ciljevi ove inicijative jer ne bi bilo poticaja za izradu dovoljno strogog kodeksa ponašanja. Strogost i sveobuhvatnost kodeksa odredile bi se na temelju postojećih tržišnih pritisaka, koji su se pokazali nedostatnima za rješavanje tih problema. Osim toga, kodeks ponašanja bio bi dobrovoljan. Neki pružatelji rejtinga mogli bi odlučiti da neće primjenjivati taj kodeks ili bi se moglo primjenjivati više sektorskih kodeksa. Oba bi slučaja ugrozila izgled za veću jasnoću na cijelom tržištu za korisnike ili subjekte kojima se dodjeljuje rejting.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

Trenutačno na razini EU-a ne postoji pravni sustav za okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge.

- **Savjetovanja s dionicima**

Komisija je prikupila znatnu količinu dokaza iz raznih izvora, uključujući studiju koju je naručila Glavna uprava Europske komisije za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala (GU FISMA), savjetovanje Komisije te aktivnosti informiranja i razmjene informacija s dionicima. Rad Komisije podržalo je i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) putem poziva na očitovanje objavljenog 2022. te je dostavilo pregled pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji posluju u EU-u. Komisija je analizirala i postojeće međunarodne preporuke i kodekse za pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, osobito preporuke Međunarodne organizacije nadzornih tijela za vrijednosne papire (IOSCO). U ciljanom savjetovanju kojim se podupire ova inicijativa sudjelovalo je ukupno 168 organizacija i privatnih osoba, uglavnom ulagatelja, pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i uvrštenih poduzeća.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Kako bi bolje razumjela probleme s kojima se tržište suočava u praksi, Komisija je nakon ciljanog savjetovanja provela opsežan pregled znanstvene literature¹⁰, analizu tržišta i aktivnosti informiranja s velikim brojem ključnih dionika na tržištu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Od travnja do listopada 2022. Komisija je održala bilateralne sastanke s raznim dionicima, uključujući 14 pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, korisnike i udruženja koja, među ostalim, predstavljaju korisnike rejtinga, akademsku zajednicu, nevladine organizacije te javna i nadzorna tijela.

Komisija je redovito tražila mišljenje i savjete ESMA-e, među ostalim o potencijalnom sustavu izdavanja odobrenja za rad i nadzora za pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga na razini EU-a.

- **Procjena učinka**

Ovom se Prijedlogu prilaže procjena učinka¹¹, koja je 16. studenoga 2022. podnesena Odboru za nadzor regulative, a 16. prosinca dobila je pozitivno mišljenje sa zadržkama.

U procjeni učinka zaključuje se da je ključni problem dvojak: dok ulagatelji i poduzeća primjećuju probleme u pogledu pouzdanosti, točnosti i pravodobnosti okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, subjekti kojima se dodjeljuje rejting nisu sigurni koje se kategorije ili kriteriji upotrebljavaju za njihovu procjenu i koliko točno ti rejtingi odražavaju njihove stvarne rezultate te kako to poboljšati.

Taj problem ima nekoliko posljedica. Sa **stajališta korisnika posljedice** su sljedeće:

- (1) ulagatelji pri odlučivanju o ulaganju ne mogu u dovoljnoj mjeri uzeti u obzir rizike i prilike koji proizlaze iz održivosti te druge nefinancijske rizike i prilike;
- (2) ulagatelji jednako tako ne mogu u dovoljnoj mjeri usmjeravati financijska sredstva prema poduzećima i gospodarskim djelatnostima koji rješavaju, a ne pogoršavaju socijalne i okolišne probleme;
- (3) administratori referentnih vrijednosti utvrđuju referentne vrijednosti na temelju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, iako nije u potpunosti jasno kako su ti rejtingi izračunani;
- (4) poduzeća ne mogu uzeti u obzir sve potencijalne rizike i prilike iz svojih aktivnosti i u skladu s time usmjeravati ulaganja.

Iz perspektive subjekata kojima se dodjeljuje rejting posebna je posljedica to da im se može dodijeliti okolišni, socijalni i upravljački rejting u odnosu na elemente koji su zastarjeli ili netočni, što može utjecati na uvjete njihova pristupa financiranju.

Iz perspektive drugih dionika posebna je posljedica to da nevladine organizacije, sindikati i drugi dionici ne mogu u dovoljnoj mjeri pozivati poduzeća na odgovornost za njihov utjecaj na društvo i okoliš.

---

¹⁰ Vidjeti odjeljak 2. o definiciji problema iz procjene učinka.

¹¹ Radni dokument službi Komisije SWD(2023) [XXX].

Ti problemi **negativno utječu na funkcioniranje tržišta održivog financiranja EU-a**, zbog čega nastaje jaz u okviru Unije za održivo financiranje koji je uspostavljen kako bi se osigurali veća transparentnost i instrumenti za usmjeravanje privatnog kapitala prema održivim ulaganjima koja su hitno potrebna za tranziciju. **Dublja je posljedica** to da se potencijal europskog jedinstvenog tržišta da doprinese ciljevima europskog zelenog plana i ostvarivanju UN-ovih ciljeva održivog razvoja ne iskorištava u potpunosti.

Utvrđena su dva dodatna uzroka problema:

- (1) nejasnoće u pogledu poslovanja pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te nedostatak nadzora nad tim poslovanjem;
- (2) nejasnoće u pogledu značajki okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, njihovih metodologija i izvora podataka (to uključuje način na koji nastaju i njihovo objavljivanje/transparentnost).

U procjeni učinka razmotren je niz opcija politike za dvije glavne varijable:

- veću **jasnoću u pogledu poslovanja pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga** i sprečavanja rizika od **sukoba interesa** na razini pružatelja tih rejtinga, te
- potrebu za **većom jasnoćom značajki okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga** (tj. što znače i koji se ciljevi njima nastoje postići, metodologije i izvori podataka ili procjene koje se upotrebljavaju za njihovu izradu).

Analizirano je nekoliko zakonodavnih i nezakonodavnih opcija politike za sljedeće dvije dimenzije: subjekte (pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga) i proizvode (okolišni, socijalni i upravljački rejtingi). Kad je riječ o regulatornom tretmanu pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, tri razmatrane opcije bile su kodeks ponašanja za sektor (opcija 1.), registracija i blagi nadzor (opcija 2.) te odobrenje za rad, organizacijski zahtjevi koji se temelje na načelima i nadzor koji se temelji na riziku (opcija 3.). Kad je riječ o opsegu zahtjeva za transparentnost okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i njihovih metodologija, dvije su razmatrane opcije minimalni zahtjevi za objavljivanje javnosti (opcija 1.) te minimalni zahtjevi za objavljivanje javnosti i opsežniji zahtjevi za objavljivanje klijentima pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i subjektima kojima se dodjeljuje rejting (opcija 2.). U analizi se pažljivo razmatraju i troškovna učinkovitost i usklađenost tih opcija. Sljedeće su opcije odbačene u ranoj fazi: registracija i nadzor na nacionalnoj razini, usklađivanje metodologija pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, utvrđivanje minimalnih zahtjeva u pogledu sadržaja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i detaljni obrasci za zahtjeve za objavljivanje.

Kad je riječ o području primjene, IOSCO-ova definicija okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga poslužila bi kao osnova za područje primjene ove inicijative, koja bi obuhvaćala i ocjene i rejtinge te proizvode koji su kombinacija jednog i drugog. Ova bi inicijativa bila usmjerena na specijalizirane subjekte koji pružaju okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge ili ocjene javnosti ili pretplatnicima te ne bi obuhvaćala financijske institucije ni druge sudionike na tržištu koji izrađuju okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge za vlastite potrebe jer upotrebljavaju vlastite modele i ne bave se komercijalnim pružanjem tih rejtinga drugim sudionicima na financijskom tržištu.

Na temelju usporedbe djelotvornosti, učinkovitosti i usklađenosti najpoželjnija opcija bila bi kombinacija opcije 3., koja se odnosi na pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga (odobrenje za rad, organizacijski zahtjevi i nadzor), i opcije 2., koja se odnosi na okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge (minimalno objavljivanje informacija o transparentnosti široj

javnosti i opsežnije objavljivanje klijentima pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i subjektima kojima se dodjeljuje rejting). Detaljnom analizom utvrđeno je da bi se kombinacijom tih opcija u potpunosti postigli ciljevi (za razliku od drugih opcija) i ostvarile najveće koristi za korisnike i subjekte kojima se dodjeljuje rejting te za same pružatelje rejtinga i društvo. Iako najpoželjnija opcija može podrazumijevati veće početne troškove, dugoročno se očekuje da će koristi premašiti troškove.

Očekuje se da će najpoželjnija opcija donijeti znatne gospodarske koristi. Ova bi inicijativa trebala pozitivno utjecati na funkcioniranje financijskih tržišta i na uvjete za ulaganja na temelju okolišnih, socijalnih i upravljačkih kriterija. Najpoželjnija opcija trebala bi omogućiti ulagateljima i subjektima kojima se dodjeljuje rejting da razumiju te rejtinge i da donesu informirane okolišne, socijalne i upravljačke odluke u pogledu tih rejtinga. Time bi se trebali i smanjiti troškovi prikupljanja informacija i potreba za angažiranjem dodatnih pružatelja usluga, čime bi se smanjili troškovi poslovanja. Najpoželjnija opcija ujedno bi bila nediskriminirajuća i jednako bi se primjenjivala na domaće sudionike na tržištu i na sudionike iz trećih zemalja. Ova bi inicijativa mogla utjecati na opću konkurentnost pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i vjerojatno povećati troškove njihova poslovanja u kratkoročnom razdoblju, no veće povjerenje u okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge moglo bi povećati rast tržišta. Kako bi se ublažila moguća zabrinutost zbog gubitka pristupa tržištu, moglo bi se predvidjeti prijelazno razdoblje, čime bi se naročito manjim sudionicima na tržištu dalo više vremena za prilagodbu. Očekuje se i da će inicijativa imati pozitivne, iako marginalne, neizravne socijalne i okolišne učinke.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Ova inicijativa nije dio Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT).

Kako bi se ublažili troškovi i učinci novih zahtjeva koji se na temelju ove Uredbe nameću manjim pružateljima rejtinga, predlažu se sljedeće mjere ublažavanja.

- (1) Prijelazno razdoblje. Kako bi se ublažila moguća zabrinutost u pogledu gubitka pristupa tržištu za pružatelje rejtinga zbog postupka izdavanja odobrenja za rad, tim bi se pružateljima dopustio nastavak poslovanja pod uvjetom da o tome obavijeste ESMA-u i dobiju odobrenje za rad u unaprijed utvrđenom roku, tj. prijelaznom razdoblju.
- (2) Prilagodba naknada za nadzor veličini pružatelja rejtinga. Naknade bi se razmjerno raspodijelile među pružateljima rejtinga na temelju njihova godišnjeg neto prometa.
- (3) Razmjeran nadzor. ESMA primjenjuje pristup provedbi nadzora¹² koji se temelji na rizicima i na podacima te određuje prioritet svojih nadzornih aktivnosti u skladu s utvrđenom razinom rizika i važnošću odnosno veličinom nadziranih subjekata.
- (4) Mogućnost da manji i inovativni subjekti podnesu zahtjev za izuzeće od niza unutarnjih organizacijskih mjera ako mogu dokazati da su zahtjevi nerazmjerni prirodi, opsegu i složenosti njihova poslovanja te prirodi i rasponu pitanja koja se

---

¹² [ESMA-in pristup provedbi nadzora koji se temelji na rizicima i podacima.](#)

procjenjuju njihovim proizvodom (npr. ocjenjivač koji upotrebljava podatke¹³ ili inovativni ocjenjivač usmjeren na budućnost)¹⁴.

- **Temeljna prava**

Prijedlogom se poštuju prava i načela utvrđena u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, posebno ona iz članka 16. (sloboda poduzetništva). Slobodno kretanje osoba i usluga te sloboda poslovnog nastana jedno je od temeljnih prava i sloboda zaštićenih Ugovorom o Europskoj uniji i Ugovorom o funkcioniranju Europske unije te je relevantno za ovu mjeru.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ovim se Prijedlogom ESMA-u ovlašćuje za obavljanje nove funkcije, odnosno za izdavanje odobrenja za rad i nadzor pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji pružaju svoje usluge u skladu s ovom Uredbom. Zbog toga će ESMA trebati pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga naplaćivati naknade, koje bi trebale pokrivati sve administrativne troškove njezinih aktivnosti izdavanja odobrenja za rad i nadzora. Na tržištu posluje 59 subjekata: 30 pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga sa sjedištem u EU-u (tri velika, šest srednjih, devet malih i 12 mikropoduzeća) i 29 subjekata iz trećih zemalja. Na temelju procjene da bi ESMA trebala 1,7 ekvivalenata punog radnog vremena (EPRV) za nadzor velikog pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i 0,2 EPRV-a za nadzor takvog malog pružatelja, izračunali smo da te aktivnosti zahtijevaju 20 EPRV-a godišnje. Na temelju iste procjene ESMA-i bi trebalo sedam radnih mjesta za privremene djelatnike i 12 radnih mjesta za članove ugovornog osoblja kako bi mogla izdati odobrenje za rad za 30 subjekata iz EU-a i 29 subjekata iz trećih zemalja te provoditi nadzor nad tim subjektima počevši od godine **N+1**. Kad je riječ o izdavanju odobrenja za rad, smatramo da će u prvoj godini (godina **N**) vjerojatno nastupiti najveće radno opterećenje povezano s jednokratnim poslovima. Stoga je važno da se ESMA-i od samog početka dodijeli 19 EPRV-a kako bi se mogla nositi s tim velikim radnim opterećenjem.

Ukupno godišnje povećanje troškova procjenjuje se na otprilike 3,7–3,8 milijuna EUR. Taj se trošak neće pokriti iz proračuna EU-a jer će se Prijedlogom ESMA-i omogućiti da pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga naplaćuje naknade za izdavanje odobrenja za rad i naknade za nadzor kako bi se pokrili svi troškovi tog nadzora. To je slično drugim područjima u kojima je ESMA odgovorna za nadzor određenih subjekata (npr. agencije za kreditni rejting). Za više pojedinosti vidjeti zakonodavni financijski izvještaj.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Komisija će voditi računa o tome da se mjerama odabranima u ovoj Uredbi doprinosi ostvarivanju ciljeva politike tako što će primijeniti kombinaciju posebnih elemenata praćenja osmišljenih za mjerenje učinkovitosti u provedbi i napretka u ostvarivanju *posebnih ciljeva*, ali i drugih alata za praćenje kojima se doprinosi *općim ciljevima*. Ti se elementi i alati dodatno opisuju u nastavku. Kako bi pratila napredak u ostvarivanju *posebnih ciljeva*,

---

¹³ Mala skupina kvantitativnih analitičara koja razvija model okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji se temelji na podacima i koji od prvog dana obuhvaća vrlo širok raspon poduzeća.

¹⁴ Inovativno poduzeće koje ne ostvaruje prihod i kojemu od osnivanja treba više od sedam godina kako bi dovršilo svoj model okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Komisija će istražiti mogućnost organiziranja periodičnog anketiranja ulagatelja, poduzeća i pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Anketama bi se prikupili podaci o: 1. percepciji korisnika i subjekata kojima se dodjeljuje rejting o promjenama dostupnih informacija, osobito u pogledu posebnih ciljeva utvrđenih u odjeljku 4. i percepciji toga ostvaruju li se ti ciljevi te 2. troškovima i koristima regulacije okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i nadzora iz perspektive pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Takve ankete ovisit će o dostupnosti financijskih sredstava.

Napredak u ostvarivanju posebnih ciljeva može se pratiti i s pomoću niza pokazatelja, kao što su broj dostupnih okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, porast upotrebe tih rejtinga među korisnicima i izdavateljima te povećanje ukupne korelacije između njih.

Praćenje napretka u ostvarivanju *općih ciljeva* po definiciji je znatno složenije jer je metodološki teško razlikovati učinke predloženih mjera na okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge od drugih mogućih čimbenika. Međutim, Komisija predlaže praćenje napretka u pogledu općih ciljeva na sljedeće načine:

- praćenjem trendova u ulaganjima u poduzeća koja obavljaju održive gospodarske djelatnosti koje obuhvaćaju okolišne, socijalne i upravljačke aspekte¹⁵,
- suradnjom s nadzornim tijelima i drugim relevantnim dionicima kako bi se procijenilo smanjuje li se zabrinutost zbog manipulativnog zelenog marketinga koji uključuje okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge.

Možda će se moći upotrijebiti i predložene ankete provedene na ulagateljima, poduzećima i pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga kako bi se prikupili dokazi o tome smatraju li dionici da pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga preuzimaju više odgovornosti za svoje aktivnosti.

Kao tijelo za nadzor pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u okviru ove inicijative, ESMA bi bila odgovarajuće tijelo za pregled kretanja i isticanje mogućih problema te bi se povezivala s relevantnim nacionalnim tijelima u državi članici u kojoj se upotrebljavaju okolišni, socijalni i upravljački rejtingi te u kojoj se pružatelji tih rejtinga nalaze i u kojoj posluju.

Osim toga, razni dionici, uključujući organizacije civilnog društva, pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, poslovne organizacije i javna tijela, vjerojatno će objavljivati izvješća u kojima se prate kretanja u tom području, što će biti korisna dopuna praćenju koje provodi Komisija.

Navedeni pokazatelji i ankete pomoći će u procjeni toga je li najpoželjnija opcija politike uspješna u postizanju utvrđenih ciljeva. Ti će pokazatelji zatim poslužiti kao temelj za evaluaciju koju bi trebalo predstaviti najkasnije pet godina nakon stupanja na snagu ove inicijative. Nacrt prijedloga sadržavat će i obvezu evaluacije učinaka novog zakonodavnog akta. Komisija će početi pratiti provedbu najpoželjnije opcije politike nakon stupanja na snagu ove inicijative.

---

¹⁵ To će se postići u bliskoj suradnji s Platformom za održivo financiranje, u okviru koje će se pratiti kretanje tokova kapitala prema održivim ulaganjima kako je utvrđeno u članku 20. Uredbe o taksonomiji.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga (ispuniti ako je riječ o jasnoći numeriranja/izmjene redoslijeda članaka)**

U glavi I. utvrđuju se predmet, područje primjene i definicije koje se primjenjuju na Uredbu. U članku 1. utvrđuje se predmet Uredbe, odnosno uvođenje zajedničkog regulatornog pristupa za jačanje integriteta, transparentnosti, odgovornosti, dobrog upravljanja i neovisnosti aktivnosti povezanih s dodjelom okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, čime se doprinosi transparentnosti i kvaliteti okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji se dodjeljuju reguliranim europskim financijskim društvima i europskim poduzećima. Uredbom se utvrđuju i zahtjevi za transparentnost koji se odnose na okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge te pravila o organizaciji i ponašanju pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Članak 2. odnosi se na područje primjene ove Uredbe, koja se primjenjuje na aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga čiji pružatelji posluju u EU-u. U članku 3. utvrđuju se definicije za potrebe ove Uredbe.

U glavi II. ove Uredbe utvrđuju se uvjeti za dodjelu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u Uniji.

U člancima od 4. do 8. utvrđuju se zahtjevi koji se odnose na postupak izdavanja odobrenja za rad pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, uključujući podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad, njegovo ispitivanje te obavješćivanje o ESMA-inoj odluci o odobrenju, odbijanju ili oduzimanju odobrenja za rad. U člancima od 9. do 12. utvrđuju se pravila o dodjeli okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u EU-u koju provode pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja. U članku 9. utvrđuju se zahtjevi koji se odnose na odluke o istovjetnosti, dok se člankom 10. obuhvaćaju zahtjevi za prihvaćanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, a člankom 11. utvrđuju se zahtjevi u pogledu postupka njihova priznavanja. Članak 12. odnosi se na dogovore o suradnji između ESMA-e i nadzornih tijela trećih zemalja. Člankom 13. ESMA-i se uvodi obveza vođenja registra na njezinim internetskim stranicama sa svim ovlaštenim pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te se uvode zahtjevi u pogledu dostupnosti informacija na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP).

U glavi III. Uredbe utvrđuju se načela integriteta i pouzdanosti aktivnosti povezanih s dodjelom okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

U poglavlju 1. utvrđuju se organizacijski zahtjevi, postupci i dokumenti koji se odnose na upravljanje aktivnostima dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. U članku 14. utvrđuju se opća načela kojih se trebaju pridržavati pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, uključujući potrebu za upotrebom odgovarajućih sustava, resursa i postupaka te osiguravanjem neovisnosti aktivnosti. U članku 15. propisuje se da aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga moraju biti odvojene od niza djelatnosti, uključujući savjetodavne djelatnosti, izdavanje i prodaju kreditnih rejtinga te izradu referentnih vrijednosti. U članku 16. detaljnije se utvrđuju obveze analitičara rejtinga, zaposlenika i drugih osoba uključenih u dodjelu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Člankom 17. uvode se zahtjevi za vođenje evidencije u vezi s aktivnostima dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. U članku 18. zatim se utvrđuju obveze pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje se odnose na uspostavu neovisnog postupka podnošenja pritužbe kako bi se osiguralo da ih dionici mogu obavijestiti o pritužbama i da pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga objektivno ocjenjuju osnovanost svake pritužbe. Člankom 19. uvode se zahtjevi i zaštitne mjere povezani s eksternalizacijom nekih funkcija

povezanih s aktivnostima dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga trećim stranama. U članku 20. utvrđuju se izuzeća od zahtjeva povezanih s upravljanjem koja ESMA može dodijeliti pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji ispunjavaju kriterije, posebno one koji se odnose na njihovu veličinu.

Poglavlje 2. obuhvaća zahtjeve za transparentnost koji se odnose na aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Člankom 21. uvode se zahtjevi za transparentnost u pogledu aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje treba staviti na raspolaganje javnosti. Člankom 22. uvode se zahtjevi za transparentnost u pogledu aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje treba staviti na raspolaganje pretplatnicima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i subjektima kojima se dodjeljuje rejting.

U poglavlju 3. utvrđuju se obveze koje se odnose na neovisnost i sukob interesa pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. U članku 23. propisuje se da pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga moraju imati pouzdane sustave upravljanja koji uključuju jasnu organizacijsku strukturu s dobro definiranim, transparentnim i dosljednim ulogama i odgovornostima za sve osobe uključene u dodjelu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. U članku 24. utvrđuju se zahtjevi za upravljanje mogućim sukobom interesa zaposlenika uključenih u dodjelu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. U članku 25. utvrđuju se obveze povezane s naknadama za okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koje se naplaćuju klijentima kako bi bile pravedne, razumne, transparentne, nediskriminirajuće i utemeljene na stvarnim troškovima.

U poglavlju 4. člancima od 26. do 39. utvrđuju se ovlasti ESMA-e u pogledu nadzora nad pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Te ovlasti uključuju traženje informacija jednostavnim zahtjevom ili odlukom te provedbu općih istraga i izravnog nadzora. U tom se poglavlju utvrđuju i uvjeti pod kojima ESMA može izvršavati svoje nadzorne ovlasti. U nekoliko odredaba utvrđuju se nadzorne mjere, novčane kazne i periodični penali koje ESMA može izreći. Osim toga, ESMA može naplaćivati naknade za izdavanje odobrenja i naknade za nadzor.

U poglavlju 5. utvrđuju se načela suradnje između ESMA-e i nacionalnih nadležnih tijela.

U glavi IV. o delegiranim i provedbenim aktima Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje delegiranih akata u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 45.

U glavi V. o prijelaznim i završnim odredbama utvrđuje se datum do kojega bi pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga trebali podnijeti zahtjev za odobrenje za rad te se predviđa prijelazno razdoblje za male i srednje pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji svoje usluge nude prije početka primjene Uredbe. Uvodi se i prijelazno razdoblje za nove sudionike na tržištu koji su mali i srednji pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o transparentnosti i integritetu aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,
uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,
uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,
nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,
uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁶,
u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,
budući da:

- (1) Opća skupština UN-a 25. rujna 2015. donijela je novi globalni okvir za održivi razvoj, Program održivog razvoja do 2030.¹⁷, koji se temelji na ciljevima održivog razvoja. U komunikaciji Komisije iz 2016. o budućim koracima za održivu europsku budućnost¹⁸ ciljevi održivog razvoja povezuju se s okvirom politika Unije kako bi se osiguralo da se ti ciljevi od samog početka uzimaju u obzir u svim mjerama i inicijativama politike Unije, na području Unije i globalno. U zaključcima Europskog vijeća od 20. lipnja 2017.¹⁹ potvrđuje se predanost Unije i država članica potpunoj, usklađenoj, sveobuhvatnoj, integriranoj i učinkovitoj provedbi Programa do 2030. u bliskoj suradnji s partnerima i drugim dionicima. Komisija je 11. prosinca 2019. objavila komunikaciju „Europski zeleni plan”²⁰.
- (2) Prelazak na održivo gospodarstvo ključan je za osiguravanje dugoročne konkurentnosti gospodarstva Unije. Održivost je već dugo u središtu projekta Unije, a njezina je socijalna i okolišna dimenzija priznata u Ugovorima.
- (3) Kako bi se ostvarili ciljevi održivog razvoja u Uniji, potrebno je usmjeriti tokove kapitala prema održivim ulaganjima. Važno je u potpunosti iskoristiti potencijal unutarnjeg tržišta za ostvarivanje tih ciljeva. U tom je kontekstu presudno ukloniti prepreke učinkovitim kretanju kapitala prema održivim ulaganjima na unutarnjem tržištu i spriječiti pojavu takvih prepreka.

---

¹⁶ SL C , , str. .

¹⁷ Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030. (UN 2015.).

¹⁸ COM(2016) 739 final.

¹⁹ CO EUR 17, CONCL. 5.

²⁰ Komunikacija Komisije od 11. prosinca 2019. „Europski zeleni plan”, COM(2019) 640 final.

- (4) Pristup EU-a održivom i uključivom rastu temelji se na 20 načela europskog stupa socijalnih prava kako bi se osigurala pravedna tranzicija prema tom cilju i politikama u kojima nitko nije zapostavljen. Nadalje, socijalnom stečevinom EU-a, uključujući strategijama za Uniju ravnopravnosti²¹, utvrđeni su standardi u području zakona o radu, ravnopravnosti, pristupačnosti, zdravlja i sigurnosti na radu te nediskriminacije.
- (5) Komisija je u ožujku 2018. objavila Akcijski plan o financiranju održivog rasta²², u kojem je utvrdila svoju strategiju održivog financiranja. Tim se akcijskim planom nastoji uključiti čimbenike održivosti u upravljanje rizicima i preusmjeriti tokove kapitala prema održivim ulaganjima kako bi se ostvario održiv i uključiv rast.
- (6) U okviru tog akcijskog plana Komisija je naručila studiju pod naslovom „Studija o rejtinzima, podacima i istraživanjima povezanim s održivošću”²³ kako bi analizirala kretanja na tržištu proizvoda i usluga povezanih s održivošću, utvrdila glavne sudionike na tržištu i istaknula potencijalne nedostatke. Ta je studija sadržavala popis i klasifikaciju sudionika na tržištu, dostupnih proizvoda i usluga povezanih s održivošću te analizu upotrebe tih proizvoda i usluga i percepcije njihove kvalitete među sudionicima na tržištu. U studiji su istaknuti nedostatak transparentnosti i točnosti metodologija okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te nedovoljna jasnoća kad je riječ o poslovanju pružatelja tih rejtinga.
- (7) U okviru europskog zelenog plana Komisija je predstavila obnovljenu strategiju za održivost. Obnovljena strategija održivog financiranja donesena je 6. srpnja 2021.²⁴.
- (8) Komisija je u obnovljenoj strategiji održivog financiranja kao daljnju mjeru najavila javno savjetovanje o okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtinzima koje će se uključiti u procjenu učinka. U javnom savjetovanju koje je provedeno 2022. dionici su potvrdili zabrinutost zbog nedostatka transparentnosti metodologija i ciljeva okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te jasnoće u pogledu aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.
- (9) Na međunarodnoj razini Međunarodna organizacija nadzornih tijela za vrijednosne papire („IOSCO”) objavila je u studenome 2021. izvješće s nizom preporuka koje se odnose na pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga²⁵.
- (10) Okolišni, socijalni i upravljački rejtinzi imaju važnu ulogu na globalnim tržištima kapitala jer ulagatelji, zajmoprimci i izdavatelji sve više upotrebljavaju te rejtinge pri donošenju utemeljenih odluka o održivim ulaganjima i financiranju. Kreditne institucije, investicijska društva, osiguravajuća poduzeća, društva za osiguranje i

---

²¹ Strategija za rodnu ravnopravnost, Strategija o ravnopravnosti LGBTIQ osoba, strateški okvir EU-a za Rome, Strategija o pravima osoba s invaliditetom.

²² Europska komisija, Akcijski plan o financiranju održivog rasta, COM(2018) 97 final.

²³ Europska komisija, Glavna uprava za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala, *Study on sustainability-related ratings, data and research* (Studija o rejtinzima, podacima i istraživanjima povezanim s održivošću), Ured za publikacije Europske unije, 2021., <https://data.europa.eu/doi/10.2874/14850>

²⁴ Komunikacija Komisije „Strategija za financiranje tranzicije prema održivom gospodarstvu”, COM(2021) 390 final.

²⁵ [Izvješće IOSCO-a o pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i podatkovnih proizvoda, dostupno na: https://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD690.pdf](https://www.iosco.org/library/pubdocs/pdf/IOSCOPD690.pdf)

društva za reosiguranje i druga poduzeća u okviru svojih investicijskih aktivnosti često upotrebljavaju te okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge kao referencu za rezultate u pogledu održivosti ili za rizike i prilike koji proizlaze iz održivosti. Stoga okolišni, socijalni i upravljački rejtingi znatno utječu na funkcioniranje tržišta te na povjerenje ulagatelja i potrošača. Kako bi okolišni, socijalni i upravljački rejtingi koji se upotrebljavaju u Uniji bili neovisni, objektivni i odgovarajuće kvalitete, važno je da se aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga provode u skladu s načelima integriteta, transparentnosti, odgovornosti i dobrog upravljanja. Boljom usporedivošću i većom pouzdanošću okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga povećala bi se učinkovitost tog brzorastućeg tržišta, čime bi se olakšao napredak prema ciljevima zelenog plana.

- (11) Okolišni, socijalni i upravljački rejtingi omogućuju pravilno funkcioniranje tržišta održivog financiranja Unije jer pružaju važne informacije za strategije ulaganja, upravljanje rizikom i obveze objavljivanja informacija za ulagatelje i financijske institucije. Stoga je potrebno voditi računa o tome da se korisnicima putem okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga pruže bitne informacije za donošenje odluka kako bi bolje razumjeli ciljeve koji se tim rejtingima nastoje postići i koja se posebna pitanja i parametri mjere u okviru izrade tih rejtinga.
- (12) Potrebno je uzeti u obzir razne poslovne modele tržišta okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Prvi je poslovni model onaj u kojem plaća korisnik i u kojem su korisnici uglavnom ulagatelji koji kupuju okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge radi donošenja odluka o ulaganju. Drugi je poslovni model onaj u kojem plaća izdavatelj i u kojem poduzeća kupuju okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge za procjenu rizika i prilika u okviru svojeg poslovanja.
- (13) Države članice ne reguliraju niti nadziru aktivnosti pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ni uvjete za dodjelu tih rejtinga. Zbog postojećih razlika, nedostatka transparentnosti i zajedničkih pravila, države članice bi, pri usklađivanju s ciljevima održivog razvoja i europskim zelenim planom, vjerojatno donijele različite mjere i primijenile različite pristupe, što bi stvorilo prepreke na unutarnjem tržištu i izravno negativno utjecalo na njegovo pravilno funkcioniranje, a naštetilo bi i tržištu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji te rejtinge dodjeljuju za potrebe financijskih institucija i poduzeća u Uniji podlijegali bi različitim pravilima u različitim državama članicama. Zbog neusklađenih standarda i tržišnih praksi bilo bi teže postići jasnoću u pogledu izrade okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te ih uspoređivati, čime bi se stvorili nejednaki tržišni uvjeti za korisnike i dodatne prepreke na unutarnjem tržištu te riskiralo narušavanje odluka o ulaganju.
- (14) Ovom se Uredbom dopunjuje postojeći okvir EU-a za održivo financiranje. Naposljetku, okolišni, socijalni i upravljački rejtingi trebali bi olakšati protok informacija kako bi se olakšalo donošenje odluka o ulaganju.
- (15) Pravila o pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ne bi se trebala primjenjivati na privatne okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge izrađene na temelju pojedinačnog naloga koji se dodjeljuju isključivo osobi koja je dala nalog i koji nisu namijenjeni javnom objavljivanju ni distribuciji putem preplate ili na drugi način. Ta se pravila ne bi trebala primjenjivati ni na okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koje su proizvela europska financijska poduzeća i koji se upotrebljavaju u interne svrhe. Od takvih pravila trebalo bi izuzeti i okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koje su razvila europska ili nacionalna tijela i središnje banke. Naposljetku, takva se

pravila ne bi trebala primjenjivati na pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih podataka koji ne sadržavaju element rejtinga ili ocjenjivanja i nisu predmet modeliranja ili analize koji bi doveli do izrade okolišnog, socijalnog i upravljačkog rejtinga.

- (16) Važno je utvrditi pravila kojima se osigurava odgovarajuća kvaliteta okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje dodjeljuju pružatelji tih rejtinga ovlašteni za rad u Uniji te kojima se osigurava da se na te rejtinge primjenjuju odgovarajući zahtjevi i da se njima jamči integritet tržišta. Ta bi se pravila primjenjivala na ukupne okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koji obuhvaćaju okolišne, socijalne i upravljačke čimbenike te na rejtinge u kojima se uzima u obzir samo jedan okolišni, socijalni ili upravljački čimbenik ili podsastavnica tog čimbenika.
- (17) S obzirom na upotrebu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga pružatelja koji se nalaze izvan Unije potrebno je uvesti zahtjeve na temelju kojih pružatelji tih rejtinga iz trećih zemalja mogu nuditi svoje usluge u Uniji. To je potrebno kako bi se osigurali integritet tržišta, zaštita ulagatelja i pravilna provedba. Stoga se za pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja predlažu tri moguća mehanizma: mehanizam istovjetnosti, mehanizam prihvaćanja i mehanizam priznavanja. Opće je načelo da bi nadzor i regulacija u trećoj zemlji trebali biti istovjetni nadzoru i regulaciji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u Uniji. Stoga se okolišni, socijalni i upravljački rejtingi koje je dodijelio pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji se nalazi u trećoj zemlji mogu ponuditi u Uniji samo ako je Komisija donijela pozitivnu odluku o istovjetnosti sustava treće zemlje. Međutim, kako bi se izbjegli negativni učinci koji proizlaze iz mogućeg naglog nestanka ponude okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u Uniji koje je dodjeljivao pružatelj tih rejtinga iz treće zemlje, potrebno je predvidjeti i neke druge mehanizme, odnosno prihvaćanje i priznavanje. Svaki pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga sa strukturom grupe trebao bi moći primijeniti mehanizam prihvaćanja za okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge izrađene izvan Unije, pod uvjetom da unutar grupe osnuje ovlaštenog pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u Uniji. Manji pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, u smislu maksimalnog praga neto prometa za definiranje malih poduzeća iz Direktive 2013/34/EU²⁶, koji obično ne pripadaju grupi i možda nemaju sredstva za dobivanje odobrenja za rad pravnog subjekta u Uniji, trebali bi moći nastaviti ili početi nuditi svoje usluge u Uniji te bi stoga trebali imati koristi od blažeg režima, odnosno priznavanja. Ako pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje podliježe nadzoru, trebalo bi uspostaviti odgovarajuće dogovore o suradnji kako bi se osigurala pravilna razmjena informacija s relevantnim nadležnim tijelom treće zemlje.
- (18) Kako bi se osigurala visoka razina povjerenja ulagatelja i potrošača u unutarnje tržište, pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji pružaju te rejtinge u Uniji trebali bi imati odobrenje za rad. Stoga je potrebno utvrditi usklađene uvjete za

---

²⁶ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

dobivanje takvog odobrenja te postupak za izdavanje, suspenziju i oduzimanje takvog odobrenja.

- (19) Kako bi se ulagateljima i drugim korisnicima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga pružila visoka razina informacija, informacije o tim rejtingovima i njihovim pružateljima trebale bi biti dostupne na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP)²⁷. Jedinствена europska pristupna točka trebala bi javnosti omogućiti jednostavan centraliziran pristup takvim informacijama.
- (20) Kako bi se osigurale kvaliteta i pouzdanost okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, pružatelji tih rejtinga trebali bi primjenjivati stroge, sustavne, objektivne i kontinuirane metodologije određivanja rejtinga koje podliježu validaciji. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga trebali bi neprekidno, a najmanje jednom godišnje, preispitivati metodologije okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.
- (21) Kako bi se osigurala viša razina transparentnosti, pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga trebali bi objavljivati informacije o metodologijama, modelima i ključnim pretpostavkama povezanim s rejtingom koje ti pružatelji upotrebljavaju u okviru svojih aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i u okviru svakog od svojih proizvoda povezanih s tim rejtingom. S obzirom na to da ulagatelji upotrebljavaju okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge, za proizvode s rejtingom trebalo bi izričito navesti na koju se dimenziju dvostruki aspekt materijalnosti rejting odnosi: je li riječ i o materijalnom financijskom riziku za subjekt kojem se dodjeljuje rejting i o materijalnom učinku subjekta kojem se dodjeljuje rejting na okoliš i društvo općenito, ili uzima li u obzir samo jedan od njih. Također bi trebale izričito navesti odnosi li se rejting na druge dimenzije. Zbog istog razloga pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga trebali bi pretplatnicima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga pružiti detaljnije informacije o metodologijama, modelima i ključnim pretpostavkama povezanim s dodjelom rejtinga. Te bi informacije korisnicima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga trebale omogućiti da provedu vlastitu dubinsku analizu u okviru procjene toga hoće li se osloniti na te rejtinge. Međutim, u okviru objavljivanja informacija o modelima ne bi se trebale otkrivati osjetljive poslovne informacije niti ometati inovacije.
- (22) Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga trebali bi se pobrinuti da rejtingi koje pružaju budu neovisni, objektivni i odgovarajuće kvalitete. Važno je uvesti organizacijske zahtjeve kojima se osiguravaju sprečavanje i ublažavanje mogućeg sukoba interesa. Kako bi se osigurala njihova neovisnost, pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga trebali bi izbjegavati sukob interesa i primjereno upravljati takvim sukobom ako je neizbježan. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga trebali bi pravodobno objaviti da postoji sukob interesa. Također bi trebali voditi evidenciju o svim značajnim prijetnjama neovisnosti pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i neovisnosti njegovih zaposlenika i drugih osoba uključenih u postupak dodjele rejtinga te o zaštitnim mjerama koje se primjenjuju za ublažavanje tih prijetnji. Osim toga, kako bi se izbjegao mogući sukob

---

²⁷ Uredba (EU) XX/XXXX Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavljanju jedinstvene europske pristupne točke (ESAP) kojom se omogućuje centralizirani pristup javno dostupnim informacijama o financijskim uslugama, tržištima kapitala i održivosti (SL L [...], [...], str. [...]).

interesa, pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ne bi trebalo dopustiti da nude niz drugih usluga, uključujući savjetodavne usluge, izdavanje kreditnih rejtinga, izradu referentnih vrijednosti, investicijske djelatnosti, djelatnosti revizije ili bankarske djelatnosti te djelatnosti osiguranja i reosiguranja. Naposljetku, kako bi se spriječio, utvrdio, uklonio i objavio svaki sukob interesa te kako bi se njime upravljalo i kako bi se u svakom trenutku osigurali kvaliteta, integritet i temeljitost postupka dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i njihova preispitivanja, pružatelji tih rejtinga trebali bi uspostaviti odgovarajuće interne politike i postupke u odnosu na zaposlenike i druge osobe uključene u postupak dodjele rejtinga. Takve politike i postupci trebali bi osobito uključivati mehanizme unutarnje kontrole i funkciju praćenja usklađenosti.

- (23) Kako bi se osigurala veća jasnoća i povećalo povjerenje u poslovanje pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, potrebno je utvrditi zahtjeve za kontinuirani nadzor pružatelja tih rejtinga na razini Unije. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti u pogledu kontinuiranog nadzora i uklonio rizik od regulatorne arbitraže u državama članicama, Europskom nadzornom tijelu za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) trebalo bi povjeriti isključivu odgovornost za takvu dodjelu odobrenja za rad te za nadzor. Ujedno bi takva isključiva odgovornost doprinijela optimalnoj raspodjeli nadzornih resursa na razini Unije i ESMA bi postala centar nadzora.
- (24) ESMA bi trebala moći zatražiti sve informacije koje su joj potrebne za učinkovito obavljanje njezinih nadzornih zadaća. Stoga bi takve informacije trebala moći zahtijevati od pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, osoba uključenih u aktivnosti dodjele tih rejtinga, subjekata kojima se dodjeljuje rejting i trećih strana kojima su pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga eksternalizirali operativne funkcije i osoba koje su na drugi način usko i značajno povezane s pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili aktivnostima dodjele tih rejtinga.
- (25) ESMA bi trebala moći obavljati svoje nadzorne zadaće, a osobito prisiliti pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga da prestanu s povredom, da dostave potpune i točne informacije odnosno da se pridržavaju pravila istrage ili izravnog nadzora. Kako bi mogla obavljati te nadzorne zadaće, ESMA bi trebala moći izricati kazne ili periodične penale.
- (26) S obzirom na njezinu ulogu u izdavanju odobrenja za rad i nadzoru pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, ESMA bi trebala izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda koji ne uključuju političke odluke i koji se podnose Komisiji. ESMA bi trebala dodatno utvrditi informacije potrebne za izdavanje odobrenja za rad pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje tih provedbenih tehničkih standarda delegiranim aktom na temelju članka 290. UFEU-a i u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća²⁸.

---

²⁸ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni

- (27) Budući da izdaje odobrenja za rad i provodi nadzor pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, ESMA bi trebala moći naplaćivati naknade za nadzor subjektima koje nadzire. Takve bi naknade trebali plaćati subjekti koje se nadzire.
- (28) Kako bi se pobliže odredili tehnički elementi ove Uredbe, Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi sa specifikacijama postupaka kojima se izriču novčane kazne ili periodični penali, uključujući odredbe o pravima na obranu, vremenske odredbe, naplatu novčanih kazni ili periodičnih penala te detaljna pravila o rokovima zastare za izricanje i izvršenje kazni te o vrsti naknada, situacije u kojima se plaćaju naknade, iznos naknada i način njihova plaćanja. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.²⁹ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće trebali bi primiti sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica, a njihovi bi stručnjaci trebali sustavno imati pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (29) Potrebno je uvesti niz mjera za potporu manjim pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga kako bi im se omogućio nastavak poslovanja ili ulazak na tržište nakon datuma početka primjene ove Uredbe. Takve bi mjere trebale uključivati mogućnost da ESMA izuzme manje pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga od niza organizacijskih zahtjeva ako ispunjavaju određene kriterije. Osim toga, trebalo bi uvesti prijelazni režim za prve mjesece nakon primjene ove Uredbe kako bi se olakšala početna faza primjene za manje pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Naposljetku, naknade za nadzor trebale bi biti razmjerne godišnjem neto prometu predmetnog pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.
- (30) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu u dovoljnoj mjeri ostvariti države članice, odnosno ne mogu utvrditi dosljedan i djelotvoran sustav za uklanjanje nedostataka i ranjivosti koje predstavljaju okolišni, socijalni i upravljački rejtingi, nego se zbog opsega i učinaka ti ciljevi bolje mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (31) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati ne dovodeći u pitanje primjenu članaka 101. i 102. UFEU-a.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.

Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

²⁹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uvodi zajednički regulatorni pristup za jačanje integriteta, transparentnosti, odgovornosti, dobrog upravljanja i neovisnosti aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, čime se doprinosi transparentnosti i kvaliteti tih rejtinga. Njome se nastoji doprinijeti neometanom funkcioniranju unutarnjeg tržišta, uz visoku razinu zaštite potrošača i ulagatelja te sprečavanje manipulativnog zelenog marketinga ili drugih vrsta dezinformacija, uključujući lažno socijalno oglašavanje, uvođenjem zahtjeva za transparentnost povezanih s okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtingima i pravila o organizaciji i ponašanju pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koje dodjeljuju pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji posluju u Uniji, a koji se javno objavljuju ili distribuiraju reguliranim financijskim poduzećima u Uniji, poduzećima koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ili javnim tijelima Unije odnosno država članica.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na sljedeće:
  - (a) privatne okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koji nisu namijenjeni javnom objavljivanju ili distribuciji;
  - (b) okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koje su izradila regulirana financijska društva u Uniji i koji se upotrebljavaju u interne svrhe ili za pružanje internih financijskih usluga i proizvoda;
  - (c) pružanje neobrađenih okolišnih, socijalnih i upravljačkih podataka koji ne sadržavaju element rejtinga ili ocjenjivanja i nisu predmet modeliranja ili analize koji bi doveli do izrade okolišnog, socijalnog i upravljačkog rejtinga;
  - (d) kreditne rejtinge koji se dodjeljuju na temelju Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰;
  - (e) proizvode ili usluge koji uključuju element okolišnog, socijalnog i upravljačkog rejtinga;
  - (f) mišljenja drugih strana o obveznicama za održivost;
  - (g) okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koje su izdala javna tijela Unije ili država članica;

---

³⁰ Uredba (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting (SL L 302, 17.11.2009., str. 1.).

- (h) okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koje je izdao ovlašteni pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, a koje je na raspolaganje korisnicima stavila treća strana;
- i. okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koje su dodijelile središnje banke i koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
  - (a) ne plaća ih subjekt kojemu se dodjeljuje rejting;
  - (b) ne objavljuju se javnosti;
  - (c) pružaju se u skladu s načelima, standardima i postupcima kojima se osiguravaju primjerenost, integritet i neovisnost aktivnosti dodjele rejtinga, kako je predviđeno ovom Uredbom; te
  - (d) ne odnose se na financijske instrumente koje izdaju države članice odgovarajućih središnjih banaka.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „okolišni, socijalni i upravljački rejting” znači mišljenje, ocjena ili njihova kombinacija o subjektu, financijskom instrumentu, financijskom proizvodu ili okolišnim, socijalnim i upravljačkim profilima ili značajkama ili izloženosti poduzeća okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima ili učinku na ljude, društvo i okoliš, koji se temelje na utvrđenoj metodologiji i definiranom sustavu rangiranja kategorija rejtinga i koji se pružaju trećim stranama, neovisno o tome je li takav okolišni, socijalni i upravljački rejting izričito označen kao „rejting” ili kao „okolišna, socijalna i upravljačka ocjena”;
- (2) „mišljenje” znači procjena koja se temelji na metodologiji utemeljenoj na pravilima i definiranom sustavu rangiranja kategorija rejtinga, u okviru koje se analitičar rejtinga izravno uključuje u postupak dodjele rejtinga ili postupak sustavâ dodjele rejtinga;
- (3) „ocjena” znači mjera koja je izvedena iz podataka primjenom metodologije utemeljene na pravilima i koja se temelji samo na prethodno utvrđenom statističkom ili algoritamskom sustavu ili modelu, bez ikakvih dodatnih značajnih analitičkih podataka koje bi unio analitičar;
- (4) „pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga” znači pravna osoba čija djelatnost uključuje ponudu i distribuciju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili ocjena na profesionalnoj osnovi;
- (5) „regulirano financijsko društvo u Uniji” znači društvo, bez obzira na njegov pravni oblik, koje je:

- i. kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³¹;
- ii. investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća³²;
- iii. upravitelj alternativnih investicijskih fondova (UAIF) kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća³³, uključujući upravitelja kvalificiranog fonda poduzetničkog kapitala kako je definiran u članku 3. točki (c) Uredbe (EU) br. 345/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³⁴, upravitelja kvalificiranog fonda za socijalno poduzetništvo kako je definiran u članku 3. točki (c) Uredbe (EU) br. 346/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³⁵ i upravitelja ELTIF-a iz članka 2. točke 12. Uredbe (EU) 2015/760 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶;
- iv. društvo za upravljanje subjektom za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) kako je definirano u članku 2. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁷;
- v. društvo za osiguranje kako je definirano u članku 13. točki 1. Direktive 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća³⁸;
- vi. društvo za reosiguranje kako je definirano u članku 13. točki 4. Direktive 2009/138/EZ;
- vii. institucija za strukovno mirovinsko osiguranje kako je definirana u članku 6. točki 1. Direktive 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća³⁹;

---

³¹ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

³² Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

³³ Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

³⁴ Uredba (EU) br. 345/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima poduzetničkog kapitala (SL L 115, 25.4.2013., str. 1.).

³⁵ Uredba (EU) br. 346/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2013. o europskim fondovima za socijalno poduzetništvo (SL L 115, 25.4.2013., str. 18.).

³⁶ Uredba (EU) 2015/760 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o europskim fondovima za dugoročna ulaganja (SL L 123, 19.5.2015., str. 98.).

³⁷ Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).

³⁸ Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).

³⁹ Direktiva (EU) 2016/2341 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2016. o djelatnostima i nadzoru institucija za strukovno mirovinsko osiguranje (SL L 354, 23.12.2016., str. 37.).

- viii. mirovinske institucije koje upravljaju mirovinskim sustavima koji se smatraju sustavima socijalne sigurnosti obuhvaćenima Uredbom (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁰ i Uredbom (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁴¹ te svaki pravni subjekt osnovan radi ulaganja u takve sustave socijalne sigurnosti;
- ix. alternativni investicijski fond (AIF) kojim upravlja UAIF kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/61/EU ili AIF koji se nadzire u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom;
- x. UCITS kako je definiran u članku 1. stavku 2. Direktive 2009/65/EZ;
- xi. središnja druga ugovorna strana kako je definirana u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁴²;
- xii. središnji depozitorij vrijednosnih papira kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁴³;
- xiii. subjekt posebne namjene za osiguranje ili reosiguranje koji je dobio odobrenje za rad u skladu s člankom 211. Direktive 2009/138/EZ;
- xiv. sekuritizacijski subjekt posebne namjene kako je definiran u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2017/2402 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴;
- xv. osiguravateljni holding kako je definiran u članku 212. stavku 1. točki (f) Direktive 2009/138/EZ ili mješoviti financijski holding kako je definiran u članku 212. stavku 1. točki (h) Direktive 2009/138/EZ, koji je dio grupe osiguravatelja koja podliježe nadzoru na razini grupe u skladu s člankom 213. te direktive i koji nije izuzet od nadzora grupe u skladu s člankom 214. stavkom 2. te direktive;
- xvi. institucija za platni promet kako je definirana u članku 1. stavku 1. točki (d) Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁵;

---

⁴⁰ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30.4.2004., str. 1.).

⁴¹ Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 284, 30.10.2009., str. 1.).

⁴² Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

⁴³ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

⁴⁴ Uredba (EU) 2017/2402 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju te o izmjeni direktiva 2009/65/EZ, 2009/138/EZ i 2011/61/EU te uredba (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 648/2012 (SL L 347, 28.12.2017., str. 35.).

- xvii. institucija za elektronički novac kako je definirana u članku 2. točki 1. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁶;
  - xviii. pružatelj usluga skupnog financiranja kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki (e) Uredbe (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁷;
  - xix. pružatelj usluga povezanih s kriptovalutom kako je definiran u članku 3. stavku 1. točki 8. [Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima kriptovalute⁴⁸] ako pruža jednu ili više usluga povezanih s kriptovalutom kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 9. [Prijedloga uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o tržištima kriptovalute];
  - xx. trgovinski repozitorij kako je definiran u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) br. 648/2012;
  - xxi. sekuritizacijski repozitorij kako je definiran u članku 2. točki 23. Uredbe (EU) 2017/2402;
  - xxii. administrator referentnih vrijednosti kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 3. Uredbe (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁹;
  - xxiii. agencija za kreditni rejting kako je definirana u članku 3. stavku 1. točki (b) Uredbe (EZ) br. 1060/2009;
- (6) „analitičar rejtinga” znači osoba koja obavlja analitičke funkcije radi dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
- (7) „subjekt kojemu se dodjeljuje rejting” znači pravna osoba, financijski instrument, financijski proizvod ili tijelo javne vlasti ili javnopravno tijelo kojemu se izričito ili implicitno dodjeljuje okolišni, socijalni i upravljački rejting ili ocjena, bez obzira na to je li takav rejting zatražen i neovisno o tome je li ta pravna osoba dostavila informacije za taj rejting ili ocjenu;
- (8) „korisnik” znači fizička ili pravna osoba, uključujući tijelo javne vlasti ili javnopravno tijelo, kojoj se dodjeljuje okolišni, socijalni i upravljački rejting;

---

⁴⁵ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

⁴⁶ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

⁴⁷ Uredba (EU) 2020/1503 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. listopada 2020. o europskim pružateljima usluga skupnog financiranja za poduzeća i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1129 i Direktive (EU) 2019/1937 (SL L 347, 20.10.2020., str. 1.).

⁴⁸ COM(2020) 593 final.

⁴⁹ Uredba (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014 (SL L 171, 29.6.2016., str. 1.).

- (9) „nadležna tijela” znači tijela koja svaka država članica imenuje za potrebe ove Uredbe;
- (10) „više rukovodstvo” znači osoba ili osobe koje stvarno upravljaju poslovanjem pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te član ili članovi upravnog ili nadzornog odbora pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
- (11) „grupa pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga” znači grupa poduzeća s poslovnim nastanom u Uniji koja se sastoji od matičnog društva i njegovih društava kćeri u smislu članka 2. Direktive 2013/34/EU te međusobno povezanih društava čija djelatnost uključuje pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

GLAVA II.

PRUŽANJE OKOLIŠNIH, SOCIJALNIH I UPRAVLJAČKIH REJTINGA U UNIJI

Članak 4.

Zahtjevi za pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u Uniji

Svakoj pravnoj osobi koja želi pružati okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge u Uniji potrebno je jedno od sljedećeg:

- (a) odobrenje za rad koje je izdala ESMA iz članka 5.;
- (b) provedbena odluka iz članka 9.;
- (c) ovlaštenje za prihvaćanje iz članka 10.;
- (d) priznavanje iz članka 11.

POGLAVLJE 1.

Odobrenje za rad za pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u Uniji

Članak 5.

Zahtjev za odobrenje za rad za pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga

1. Pravne osobe s poslovnim nastanom u Uniji koje žele pružati okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge u Uniji podnose ESMA-i zahtjev za odobrenje za rad.
2. Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad sadržava sve informacije navedene u Prilogu I. i podnosi se na bilo kojem službenom jeziku Unije. Uredba Vijeća br. 1⁵⁰ primjenjuje se *mutatis mutandis* na svu ostalu komunikaciju između ESMA-e i pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i njihova osoblja.
3. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju informacije navedene u Prilogu I.

---

⁵⁰ Uredba Vijeća br. 1 o određivanju jezika koji se koriste u Europskoj ekonomskoj zajednici (SL 17, 6.10.1958., str. 385.).

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do XX XXXX XXXX.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupkom koji je utvrđen u člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

4. Ovlašteni pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga mora u svakom trenutku ispunjavati uvjete za početno odobrenje.
5. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga bez nepotrebne odgode obavješćuju ESMA-u o svim značajnim promjenama uvjeta za početno odobrenje, uključujući svako otvaranje ili zatvaranje podružnice u Uniji.

Članak 6.

Ispitivanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje provodi ESMA

1. ESMA ocjenjuje potpunost zahtjeva iz članka 5. stavka 2. u roku od 30 radnih dana od njegova primitka. Ako zahtjev nije potpun, ESMA utvrđuje rok u kojem podnositelj zahtjeva treba dostaviti dodatne informacije.
2. Nakon što ocijeni je li zahtjev potpun, ESMA obavješćuje podnositelja zahtjeva o rezultatima te ocjene.
3. U roku od 120 radnih dana od obavijesti iz stavka 2. ESMA donosi detaljno obrazloženu odluku o odobrenju ili odbijanju odobrenja za rad.
4. ESMA može produljiti rok iz stavka 3. na 140 radnih dana, osobito ako podnositelj zahtjeva:
  - (a) predviđa prihvaćanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz članka 10.;
  - (b) predviđa eksternalizaciju aktivnosti; ili
  - (c) zahtijeva izuzeće od obveze ispunjavanja zahtjeva u skladu s člankom 20.
5. Odluka koju ESMA donese u skladu sa stavkom 3. stupa na snagu petog radnog dana nakon njezina donošenja.

Članak 7.

Odluka o izdavanju ili odbijanju odobrenja za pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i obavijest o toj odluci

1. ESMA ovlašćuje podnositelja zahtjeva kao pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ako na temelju ispitivanja zahtjeva iz članka 6. zaključi da podnositelj zahtjeva ispunjava uvjete za pružanje rejtinga utvrđene u ovoj Uredbi.
2. ESMA u roku od pet radnih dana obavješćuje podnositelja zahtjeva o odluci iz prvog stavka.
3. ESMA obavješćuje Komisiju, EBA-u i EIOPA-u o svakoj odluci donesenoj na temelju stavka 2.
4. Odobrenje je valjano na cijelom području Unije.

Članak 8.

Oduzimanje ili suspenzija odobrenja za rad

1. ESMA oduzima ili suspendira odobrenje za rad pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u bilo kojem od sljedećih slučajeva:
  - (a) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga izričito se odrekao odobrenja za rad ili devet mjeseci prije tog oduzimanja ili suspenzije nije dodijelio nijedan okolišni, socijalni i upravljački rejting;
  - (b) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga dobio je odobrenje za rad davanjem lažnih izjava ili na drugi nezakonit način;
  - (c) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga više ne ispunjava uvjete pod kojima je dobio odobrenje za rad;
  - (d) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ozbiljno je ili opetovano prekršio odredbe ove Uredbe.
2. Odluka o oduzimanju ili suspenziji odobrenja stupa na snagu odmah u cijeloj Uniji.

POGLAVLJE 2.

Pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u Uniji koje obavljaju pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja

Članak 9.

Odluka o istovjetnosti

1. Pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje koji želi pružati okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge u Uniji može to činiti samo ako je upisan u registar iz članka 13. i ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - (a) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje je pravna osoba, ima odobrenje za rad ili je registriran kao pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u predmetnoj trećoj zemlji te podliježe nadzoru u toj trećoj zemlji;
  - (b) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje obavijestio je ESMA-u da želi pružati okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge u Uniji te ju je obavijestio o imenu nadležnog tijela odgovornog za njegov nadzor u trećoj zemlji;
  - (c) Komisija je donijela odluku o istovjetnosti u skladu sa stavkom 2.;
  - (d) dogovori o suradnji iz stavka 4. operativni su.
2. Komisija može donijeti provedbenu odluku u kojoj se navodi da se pravnim okvirom i nadzornom praksom treće zemlje osigurava sljedeće:
  - (a) pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji imaju odobrenje za rad ili su registrirani u toj trećoj zemlji ispunjavaju obvezujuće zahtjeve koji su istovjetni zahtjevima iz ove Uredbe;
  - (b) usklađenost s obvezujućim zahtjevima iz točke (a) predmet je kontinuiranog i učinkovitog nadzora i izvršenja u toj trećoj zemlji.

Za potrebe točke (a) Komisija razmatra osigurava li se pravnim okvirom i nadzornom praksom treće zemlje usklađenost s preporukama IOSCO-a za okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge objavljenima u studenome 2021.

Takva se provedbena odluka donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 47.

3. Komisija može donijeti delegirani akt u skladu s člankom 45. kako bi odredila uvjete iz prvog podstavka točaka (a) i (b). Komisija može primjenu provedbene odluke iz stavka 2. uvjetovati:
  - (a) time da ta treća zemlja kontinuirano djelotvorno ispunjava sve uvjete utvrđene u toj provedbenoj odluci kojom se nastoje osigurati istovjetni nadzorni i regulatorni standardi;
  - (b) mogućnošću da ESMA djelotvorno izvršava obveze praćenja iz članka 33. Uredbe (EU) br. 1095/2010.
4. ESMA uspostavlja dogovore o suradnji s nadležnim tijelima trećih zemalja čiji su pravni okviri i nadzorne prakse priznati kao istovjetni u skladu sa stavkom 2. Takvim dogovorima utvrđuju se svi sljedeći elementi:
  - (a) mehanizam za razmjenu informacija između ESMA-e i nadležnih tijela predmetnih trećih zemalja, uključujući pristup svim relevantnim informacijama koje je ESMA zatražila o pružatelju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji ima odobrenje za rad ili je registriran u toj trećoj zemlji;
  - (b) mehanizam za brzo obavješćivanje ESMA-e ako nadležno tijelo treće zemlje smatra da pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji ima odobrenje za rad ili je registriran u toj trećoj zemlji i koji je pod nadzorom nadležnog tijela te treće zemlje krši uvjete svojeg odobrenja za rad ili registracije odnosno druge odredbe nacionalnog prava u toj trećoj zemlji;
  - (c) postupci koji se odnose na koordinaciju nadzornih aktivnosti, uključujući izravni nadzor.

Članak 10.

Prihvatanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje je dodijelio pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje

1. Pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji se nalazi u Uniji i ima odobrenje za rad u skladu s člankom 7. može prihvatiti okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koje je dodijelio pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji pripada istoj grupi, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - (a) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji se nalazi u Uniji podnio je ESMA-i zahtjev za odobrenje takvog prihvatanja;
  - (b) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji se nalazi u Uniji provjerio je je li pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje treba prihvatiti u skladu sa zahtjevima koji su barem jednako strogi kao zahtjevi iz ove Uredbe te to može kontinuirano dokazivati ESMA-i;
  - (c) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji se nalazi u Uniji ima potrebno stručno znanje za djelotvorno praćenje pružanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje obavlja pružatelj iz treće zemlje te za upravljanje svim povezanim rizicima;
  - (d) postoji objektivni razlog zbog kojega pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje mora pružiti okolišni, socijalni i upravljački rejting i zbog kojeg se taj rejting mora prihvatiti u Uniji;
  - (e) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji se nalazi u Uniji dostavlja ESMA-i, na njezin zahtjev, sve informacije koje su joj potrebne za

kontinuirani nadzor usklađenosti pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje s ovom Uredbom;

- (f) ako pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje podliježe nadzoru, uspostavljen je odgovarajući dogovor o suradnji između ESMA-e i nadležnog tijela treće zemlje u kojoj se nalazi pružatelj tih rejtinga kako bi se osigurala učinkovita razmjena informacija.

Za potrebe prvog podstavka točke (b) ESMA može smatrati da je usklađenost pružanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje treba prihvatiti s preporukama IOSCO-a za okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge istovjetna s usklađenošću sa zahtjevima iz ove Uredbe.

2. Pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji podnosi zahtjev za prihvaćanje iz stavka 1. dostavlja ESMA-i sve potrebne informacije kako bi se uvjerila da su u trenutku podnošenja zahtjeva ispunjeni svi uvjeti iz tog stavka.
3. U roku od 90 radnih dana od primitka zahtjeva za prihvaćanje iz stavka 1. ESMA razmatra zahtjev i donosi odluku o njegovu odobravanju ili odbijanju. ESMA javno objavljuje odluku o prihvaćanju rejtinga koje je dodijelio pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje.
4. Prihvaćenim okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtingom smatra se okolišni, socijalni i upravljački rejting koji je dodijelio pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji je prihvatio taj rejting. Pružatelj koji prihvaća rejting ne smije to prihvaćanje iskorištavati kako bi izbjegao ili zaobišao zahtjeve iz ove Uredbe.
5. Pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji je prihvatio okolišni, socijalni i upravljački rejting koji je dodijelio pružatelj iz treće zemlje ostaje u potpunosti odgovoran za takav okolišni, socijalni i upravljački rejting te za ispunjavanje obveza iz ove Uredbe.
6. Ako zbog dobro utemeljenih razloga smatra da uvjeti iz stavka 1. više nisu ispunjeni, ESMA ima pravo zatražiti da pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga povuče svoje prihvaćanje.

Članak 11.

Priznavanje pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja

1. Dok Komisija ne donese odluku o istovjetnosti iz članka 9. ili, ako je ta odluka donesena, u slučaju njezina stavljanja izvan snage, pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja čiji je godišnji neto promet od aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u tri uzastopne godine manji od 12 milijuna EUR mogu dodjeljivati okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge reguliranim financijskim društvima u Uniji, pod uvjetom da je ESMA priznala te pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u skladu s ovim stavcima XX. i YY.
2. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja koji žele biti priznati u skladu sa stavkom 1. moraju ispuniti zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi i podnijeti zahtjev za priznavanje ESMA-i. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga mogu ispuniti taj uvjet primjenom preporuka IOSCO-a o okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtingima pod uvjetom da je takva primjena istovjetna usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi.

Za potrebe prvog podstavka ESMA može uzeti u obzir procjenu neovisnog vanjskog revizora ili potvrdu nadležnog tijela treće zemlje u kojoj se nalazi pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

3. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja koji žele biti priznati u skladu sa stavkom 1. moraju imati pravnog zastupnika. Taj pravni zastupnik je pravna osoba koja se nalazi u Uniji i koju je pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje izričito imenovao da postupa u ime tog pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga s obzirom na njegove obveze te u tom smislu odgovara ESMA-i.
4. Prije priznavanja iz stavka 1., pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje dostavlja ESMA-i sljedeće informacije:
  - (a) sve informacije potrebne kako bi se ESMA uvjerila da je taj pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje poduzeo sve potrebne mjere kako bi ispunio zahtjeve iz stavka 2.;
  - (b) popis postojećih ili budućih okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje namjerava dodijeliti u Uniji;
  - (c) prema potrebi, ime i podatke za kontakt nadležnog tijela u trećoj zemlji odgovornog za njegov nadzor.

U roku od 90 radnih dana od primitka zahtjeva iz prvog podstavka ovog stavka ESMA provjerava jesu li ispunjeni uvjeti utvrđeni u stavcima 2. i 3.

5. ESMA priznaje pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje iz stavka 1. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - (a) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje ispunio je sve uvjete iz stavaka 2., 3. i 4.;
  - (b) ako je pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje predmet nadzora, ESMA nastoji uspostaviti odgovarajući dogovor o suradnji s relevantnim nadležnim tijelom treće zemlje u kojoj se nalazi pružatelj tih rejtinga kako bi se osigurala učinkovita razmjena informacija.
6. Priznavanje se ne odobrava ako se djelotvorno izvršavanje nadzorne funkcije koju ESMA obavlja na temelju ove Uredbe sprečava zakonima i drugim propisima treće zemlje u kojoj pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ima poslovni nastan ili, ako je primjenjivo, ograničenjima nadzornih i istražnih ovlasti nadležnog tijela te treće zemlje.
7. ESMA izriče novčane kazne, u skladu s člankom 30., suspendira ili, prema potrebi, povlači priznavanje iz stavka 1. ako ima dokumentirane dokaze na temelju kojih smatra da je pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga:
  - (a) postupao ili postupa na način koji očito šteti interesima korisnika njegovih okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili urednom funkcioniranju tržišta;
  - (b) počinio ozbiljnu povredu primjenjivih zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi;
  - (c) dao lažne izjave ili koristio druge protuzakonite načine kako bi ishodio priznanje.
8. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju oblik i sadržaj zahtjeva iz stavka 2., a osobito prikaz informacija koje se zahtijevaju u stavku 4. Te standarde dostavlja Komisiji.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupkom koji je utvrđen u člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 12.

Dogovori o suradnji

1. Na sve dogovore o suradnji iz članka 9. stavka 4., članka 10. stavka 1. točke (f) i članka 11. stavka 5. točke (b) primjenjuju se jamstva čuvanja poslovne tajne koja su najmanje istovjetna onima iz članka 44. Razmjena informacija u okviru takvih dogovora o suradnji provodi se radi obavljanja zadaća koje izvršavaju ESMA ili nadležna tijela.
2. Kad je riječ o prijenosu osobnih podataka trećoj zemlji, ESMA primjenjuje Uredbu (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁵¹.

POGLAVLJE 3.

Registar i dostupnost informacija

Članak 13.

Registar pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i dostupnost informacija o jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP)

1. ESMA uspostavlja i održava registar koji sadržava informacije o sljedećem:
  - (a) identitetu pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga kojima je izdano odobrenje za rad u skladu s člankom 7.;
  - (b) identitetu pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja koji ispunjavaju uvjete iz članka 9. i nadležnih tijela iz trećih zemalja odgovornih za njihov nadzor;
  - (c) identitetu pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji prihvaća rejting i pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje iz članka 10. čiji se rejting prihvaća te, prema potrebi, nadležnih tijela iz treće zemlje koja su odgovorna za nadzor prihvaćenog pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz treće zemlje;
  - (d) identitetu pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja koji su priznati u skladu s člankom 11. i, prema potrebi, nadležnih tijela iz treće zemlje odgovornih za nadzor tih pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja.
2. Registar iz stavka 1. dostupan je javnosti na internetskim stranicama ESMA-e i prema potrebi se redovito ažurira.

---

⁵¹ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

3. Od 1. siječnja 2028. pri objavi svih informacija u skladu s člankom 18. stavkom 1. i člankom 21. stavkom 1. pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga istodobno ih dostavljaju relevantnom tijelu za prikupljanje iz stavka 6. ovog članka radi dostupnosti na jedinstvenoj europskoj pristupnoj točki (ESAP) uspostavljenoj na temelju Uredbe (EU) XX/XXXX [Uredba o ESAP-u] Europskog parlamenta i Vijeća*.
4. Te informacije ispunjavaju sve sljedeće zahtjeve:
  - (a) pripremljene su u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) XX/XXXX [Uredba o ESAP-u] ili, ako je propisano aktima Unije, u strojno čitljivom obliku, kako je definiran u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) XX/XXXX [Uredba o ESAP-u];
  - (b) priloženi su im sljedeći metapodaci:
    - (1) sva imena pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji dostavlja informacije;
    - (2) identifikacijska oznaka pravnog subjekta tog pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, kako je utvrđeno u skladu s člankom 7. stavkom 4. Uredbe (EU) XX/XXXX [Uredba o ESAP-u];
    - (3) veličina pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga po kategorijama kako je utvrđeno u skladu s člankom 7. stavkom 4. Uredbe (EU) XX/XXXX [Uredba o ESAP-u];
    - (4) vrsta informacija prema klasifikaciji u skladu s člankom 7. stavkom 4. Uredbe (EU) XX/XXXX [Uredba o ESAP-u];
    - (5) metapodaci u kojima se navodi uključuju li informacije osobne podatke.
5. Za potrebe stavka 1. točke (b) podtočke ii. pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga pribavlja identifikacijsku oznaku pravnog subjekta kako je utvrđeno u skladu s člankom 7. stavkom 4. Uredbe (EU) XX/XXXX [Uredba o ESAP-u].
6. Kako bi informacije iz stavka 1. bile dostupne na ESAP-u, ESMA je tijelo za prikupljanje kako je definirano u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) XX/XXXX [Uredba o ESAP-u].
7. Od 1. siječnja 2028. informacije iz stavka 1. i članka 10. stavka 3., članka 33. stavka 1., članka 34. i 35. stavljaju se na raspolaganje na ESAP-u. U tu je svrhu ESMA tijelo za prikupljanje kako je definirano u članku 2. točki 2. te uredbe. Te informacije pripremaju se u formatu iz kojeg se mogu izdvojiti podaci kako je definirano u članku 2. točki 3. Uredbe (EU) XX/XXXX [Uredba o ESAP-u], uključujući metapodatke u pogledu imena i, ako je dostupna, identifikacijsku oznaku pravnog subjekta pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga kako je utvrđeno u skladu s člankom 7. stavkom 4. te uredbe, vrstu informacija prema klasifikaciji u skladu s člankom 7. stavkom 4. te uredbe te uključuju li informacije osobne podatke.
8. Radi učinkovitog prikupljanja i upravljanja podacima dostavljenima u skladu sa stavkom 3., ESMA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda u kojima se određuje sljedeće:
  - (a) svi drugi metapodaci koji se prilažu uz informacije;
  - (b) strukturiranje podataka u informacijama;

- (c) koje informacije trebaju biti u strojno čitljivom formatu i koji strojno čitljiv format treba upotrijebiti.

Prije izrade nacrtu provedbenih tehničkih standarda ESMA provodi analizu troškova i koristi. Za potrebe točke (c) ESMA procjenjuje prednosti i nedostatke različitih strojno čitljivih formata i provodi primjerene testove na terenu.

ESMA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

9. ESMA prema potrebi donosi smjernice za subjekte kako bi osigurala da su metapodaci dostavljeni u skladu sa stavkom 8. prvim podstavkom točkom (a) točni.

GLAVA III.

INTEGRITET I POUZDANOST AKTIVNOSTI DODJELE OKOLIŠNIH, SOCIJALNIH I UPRAVLJAČKIH REJTINGA

POGLAVLJE 1.

Organizacijski zahtjevi, postupci i dokumenti o upravljanju

Članak 14.

Opća načela

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga osiguravaju neovisnost svojih aktivnosti povezanih s dodjelom rejtinga, među ostalim od svih političkih i gospodarskih utjecaja ili ograničenja.
2. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga moraju imati uspostavljena pravila i postupke kojima se osigurava da se okolišni, socijalni i upravljački rejtingi koje dodjeljuju pružaju i objavljuju ili stavljaju na raspolaganje u skladu s ovom Uredbom.
3. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koriste se sustavima, resursima i postupcima koji su primjereni i učinkoviti za ispunjavanje njihovih obveza na temelju ove Uredbe.
4. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga donose i provode pisane politike i postupke kojima se osigurava da se okolišni, socijalni i upravljački rejtingi koje donose temelje na detaljnoj analizi svih relevantnih informacija koje su im dostupne.
5. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga donose i provode interne politike dužne pažnje i postupke kojima se osigurava da njihovi poslovni interesi ne narušavaju neovisnost ili točnost aktivnosti ocjenjivanja.
6. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga donose i provode primjerene administrativne i računovodstvene postupke, mehanizme unutarnje kontrole te aranžmane za učinkovitu kontrolu i zaštitu sustava za obradu informacija.
7. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koriste i kontinuirano primjenjuju metodologije za okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge koje dodjeljuju koje su stroge, sustavne, objektivne i mogu se vrednovati.

8. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga kontinuirano, a najmanje jednom godišnje, preispituju metodologije povezane s dodjelom rejtinga iz stavka 6.
9. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga prate i ocjenjuju primjerenost i učinkovitost sustavâ, resursa i postupaka iz stavka 2. najmanje jednom godišnje te poduzimaju odgovarajuće mjere za uklanjanje svih nedostataka.
10. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga uspostavljaju i održavaju stalnu i učinkovitu funkciju nadzora kojom se obuhvaćaju svi aspekti pružanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga uspostavljaju i održavaju učinkovite postupke povezane sa svojom funkcijom nadzora.

11. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga donose, uspostavljaju i provode mjere kako bi osigurali da se njihovi okolišni, socijalni i upravljački rejtinzi temelje na detaljnoj analizi svih informacija koje su im dostupne i koje su relevantne za njihovu analizu, u skladu sa svojim metodologijama dodjele rejtinga. Donose sve potrebne mjere kako bi osigurali da su informacije kojima se koriste pri dodjeli okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga dovoljno kvalitetne i da potječu iz pouzdanih izvora. Pružatelji usluga okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga izričito navode da njihovi okolišni, socijalni i upravljački rejtinzi predstavljaju njihovo vlastito mišljenje.
12. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ne smiju otkrivati informacije o svojem intelektualnom kapitalu, intelektualnom vlasništvu, znanju i iskustvu ili rezultatima inovacija koje bi se mogle smatrati poslovnim tajnama kako su definirane u članku 2. točki 1. Direktive (EU) 2016/943 Europskog parlamenta i Vijeća⁵².
13. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga mijenjaju svoje okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge samo u skladu sa svojim metodologijama dodjele rejtinga objavljenima u skladu s člankom 21.

Članak 15.

Razdvajanje poslovanja i djelatnosti

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ne smiju obavljati nijednu od sljedećih djelatnosti:
  - (a) savjetodavne djelatnosti za ulagatelje ili poduzeća;
  - (b) izdavanje i prodaju kreditnih rejtinga;
  - (c) izradu referentnih vrijednosti;
  - (d) investicijske djelatnosti;
  - (e) revizijske djelatnosti;

---

⁵² Direktiva (EU) 2016/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti neotkrivenih znanja i iskustva te poslovnih informacija (poslovne tajne) od nezakonitog pribavljanja, korištenja i otkrivanja (SL L 157, 15.6.2016., str. 1.).

- (f) bankarske djelatnosti te djelatnosti osiguranja ili reosiguranja.
2. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga osiguravaju da pružanje drugih usluga osim onih iz stavka 1. ne dovodi do rizika od sukoba interesa u okviru njihovih aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Članak 16.

Analitičari rejtinga, zaposlenici i druge osobe uključene u pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga moraju osigurati da analitičari rejtinga, zaposlenici i sve druge fizičke osobe čije su im usluge na raspolaganju ili su pod njihovom kontrolom i koji su izravno uključeni u pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, uključujući analitičare koji izravno sudjeluju u postupku dodjele rejtinga i osobe koje sudjeluju u dodjeli ocjena, imaju znanje i iskustvo koji su potrebni za obavljanje dužnosti i zadaća koje su im dodijeljene.
2. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga dužni su osigurati da osobama iz stavka 1. nije dopušteno da iniciraju pregovore niti sudjeluju u pregovorima u vezi s naknadama ili plaćanjima sa subjektom kojemu se dodjeljuje rejting ili bilo kojom osobom koja je izravno ili neizravno povezana sa subjektom kojemu se dodjeljuje rejting putem odnosa kontrole.
3. Osobe iz stavka 1. ne smiju kupovati niti prodavati financijske instrumente koje je izdao, za koje jamči ili na drugi način podupire bilo koji subjekt kojemu se dodjeljuje rejting, osim udjela u diversificiranim subjektima za zajednička ulaganja, uključujući upravljane fondove, niti smiju sudjelovati u bilo kakvoj transakciji takvim financijskim instrumentima.
4. Osobe iz stavka 1. ne smiju sudjelovati te ni na koji drugi način utjecati na određivanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga bilo kojeg subjekta kojemu se dodjeljuje rejting ako su te osobe:
  - (a) vlasnici financijskih instrumenata subjekta kojemu se dodjeljuje rejting, osim udjela u diversificiranim subjektima za zajednička ulaganja;
  - (b) vlasnici financijskih instrumenata bilo kojeg subjekta povezanoga sa subjektom kojemu se dodjeljuje rejting, čije posjedovanje može uzrokovati ili se općenito može smatrati da uzrokuje sukob interesa, osim udjela u diversificiranim subjektima za zajednička ulaganja;
  - (c) nedavno bile u radnom, poslovnom ili drugom odnosu sa subjektom kojemu se dodjeljuje rejting, koji može uzrokovati ili se općenito može smatrati da uzrokuje sukob interesa.
5. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga dužni su osigurati da osobe iz stavka 1.:
  - (a) poduzimaju sve razumne mjere za zaštitu imovine i dokumentacije u posjedu pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga od prijevare, krađe ili zloporabe, uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslovanja pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te prirodu i raspon aktivnosti povezanih s dodjelom tih rejtinga;
  - (b) ne dijele povjerljive informacije koje su povjerene pružatelju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga s bilo kojom osobom koja nije izravno

uključena u aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, uključujući analitičare rejtinga i zaposlenike bilo koje pravne osobe koja je izravno ili neizravno povezana s pružateljem okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga putem odnosa kontrole te sve druge fizičke osobe čije se usluge stavljaju na raspolaganje bilo kojoj osobi koja je izravno ili neizravno povezana s pružateljem okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga putem odnosa kontrole;

- (c) ne upotrebljavaju niti dijele povjerljive informacije ni u koju drugu svrhu osim pružanja aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, među ostalim za trgovanje financijskim instrumentima.
6. Osobe iz stavka 1. koje smatraju da su druge osobe iz stavka 1. sudjelovale u postupanju za koje smatraju da je nezakonito odmah o tome obavješćuju funkciju praćenja usklađenosti. Pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga mora se pobrinuti da takvo prijavljivanje nema negativne posljedice za osobu koja podnosi prijavu.
  7. Ako analitičar rejtinga raskine svoj radni odnos kod pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i pridruži se subjektu u čijoj je dodjeli rejtinga sudjelovao, pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga preispituje rad analitičara rejtinga u godini prije njegova odlaska.
  8. Osobe iz stavka 1. ne smiju se zaposliti na ključnoj upravljačkoj poziciji u subjektu u čijoj su dodjeli rejtinga sudjelovale, i to šest mjeseci nakon dodjele takvog rejtinga.

Članak 17.

Zahtjevi za vođenje evidencije

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga evidentiraju svoje aktivnosti povezane s dodjelom tih rejtinga. Ta evidencija sadržava informacije navedene u Prilogu II.
2. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga čuvaju informacije iz stavka 1. najmanje pet godina te u obliku koji omogućuje ponovno dodjeljivanje tog rejtinga i njegovo potpuno razumijevanje.

Članak 18.

Mehanizam za rješavanje pritužbi

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga moraju imati uspostavljene postupke za zaprimanje, istraživanje i čuvanje evidencije o podnesenim pritužbama i objaviti ih na svojim internetskim stranicama.
2. Postupcima iz stavka 1. osigurava se sljedeće:
  - (a) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga javno objavljuje politiku rješavanja pritužbi u okviru koje se omogućuje podnošenje pritužbi na:
    - (1) izvore podataka koji se upotrebljavaju za dodjelu određenog okolišnog, socijalnog i upravljačkog rejtinga;
    - (2) način na koji je metodologija dodjele rejtinga primijenjena u odnosu na određeni okolišni, socijalni i upravljački rejting;

- (3) reprezentativnost određenog okolišnog, socijalnog i upravljačkog rejtinga za subjekt kojemu se dodjeljuje rejting;
  - (4) predloženu izmjenu postupka određivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
  - (5) druge odluke povezane s dodjelom okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
- (b) pritužbe se istražuju pravodobno i na pravedan način, a podnositelja pritužbe u razumnom se roku obavješćuje o rezultatu istrage, osim ako bi takvo obavješćivanje bilo protivno ciljevima javnog poretka ili Uredbi (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća⁵³;
- (c) istraga se provodi neovisno o osoblju koje je bilo povezano s predmetom pritužbe.

Članak 19.

Eksternalizacija aktivnosti

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ne smiju eksternalizirati važne operativne funkcije ako bi takva eksternalizacija bitno narušila kvalitetu politika i postupaka unutarnje kontrole pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili sposobnost ESMA-e da nadzire usklađenost pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga s njegovim obvezama na temelju ove Uredbe.
2. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji eksternaliziraju funkcije ili bilo koje usluge ili aktivnosti koje su relevantne za dodjelu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i dalje su u potpunosti odgovorni za ispunjavanje svih obveza na temelju ove Uredbe.
3. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji eksternaliziraju funkcije ili bilo koje usluge ili aktivnosti koje su relevantne za dodjelu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i dalje su u potpunosti odgovorni za objavljivanje informacija iz Priloga II.

Članak 20.

Izuzeća od zahtjeva povezanih s upravljanjem

1. ESMA može, na njegov zahtjev, izuzeti pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga od ispunjavanja nekih od zahtjeva iz članka 14. ako taj pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga može dokazati da ti zahtjevi nisu razmjerni s obzirom na prirodu, opseg i složenost njegova poslovanja te prirodu i raspon izdavanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te pod sljedećim uvjetima:

---

⁵³ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

- (a) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga je malo ili srednje poduzeće u skladu s kriterijima iz članka 3. Direktive 2013/34/EU;
  - (b) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga proveo je mjere i postupke, a posebno mehanizme unutarnje kontrole te mehanizme i mjere izvješćivanja, kojima se osigurava neovisnost analitičara rejtinga i osoba koje odobravaju okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge te kojima se osigurava učinkovita usklađenost s ovom Uredbom;
  - (c) veličina pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ne određuje se na način kojim bi se pružatelju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili grupi pružatelja tih rejtinga omogućilo da izbjegne ispunjavanje zahtjeva iz ove Uredbe.
2. U slučaju grupe pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ESMA osigurava da najmanje jedan od pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u grupi nije izuzet od zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi.

POGLAVLJE 2.

Zahtjevi za transparentnost

Članak 21.

Objavljivanje metodologija, modela i ključnih pretpostavki koje se upotrebljavaju pri obavljanju aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga na svojim internetskim stranicama objavljuju metodologije, modele i ključne pretpostavke povezane s aktivnostima dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, uključujući informacije iz točke 1. Priloga III.
2. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju elementi koje treba objaviti u skladu sa stavkom 1.
3. ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do XX XXXX XXXX.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupkom koji je utvrđen u člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 22.

Objavljivanje pretplatnicima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i subjektima kojima se dodjeljuje rejting

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga svojim pretplatnicima i subjektima kojima se dodjeljuje rejting objavljuju barem informacije iz točke 2. Priloga III.
2. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju elementi koje treba objaviti u skladu sa stavkom 1.
3. ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do XX XXXX XXXX.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupkom koji je utvrđen u člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

POGLAVLJE 3.

Neovisnost i sukob interesa

Članak 23.

Neovisnost i izbjegavanje sukoba interesa

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga moraju uspostaviti pouzdane sustave upravljanja, uključujući jasnu organizacijsku strukturu s dobro definiranim, transparentnim i dosljednim ulogama i odgovornostima za sve osobe uključene u dodjelu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.
2. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga moraju poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurali da nijedan okolišni, socijalni i upravljački rejting nije dodijeljen pod utjecajem bilo kakvog postojećeg ili potencijalnog sukoba interesa ili poslovnog odnosa koji se odnosi na samog pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili na njegove dioničare, rukovoditelje, analitičare rejtinga, zaposlenike ili bilo koju drugu fizičku osobu čije se usluge stavljaju na raspolaganje pružatelju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili pod njegovu kontrolu odnosno na bilo koju osobu koja je s njima izravno ili neizravno povezana putem odnosa kontrole.
3. Ako rizik od sukoba interesa zbog vlasničke strukture, kontrolnih udjela ili aktivnosti pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga postoji unutar pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, bilo kojeg subjekta koji je vlasnik pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili ga drži pod kontrolom, subjekta koji je u vlasništvu ili pod kontrolom pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili njegovih povezanih društava, ESMA može od pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga zahtijevati da poduzme mjere za smanjenje tog rizika. Takve mjere mogu uključivati uspostavu neovisne funkcije nadzora koja na uravnotežen način predstavlja dionike, uključujući korisnike okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i subjekte koji doprinose izradi tih rejtinga.

Ako se sukobom interesa iz prvog podstavka ne može upravljati na odgovarajući način, ESMA može od pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga zahtijevati da prekine aktivnosti ili odnose koji dovode do sukoba interesa ili da prestane pružati okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge.

4. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga obavješćuju ESMA-u o svakom postojećem ili potencijalnom sukobu interesa, uključujući takav sukob koji proizlazi iz vlasništva ili kontrole nad pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.
5. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga uspostavljaju politike, postupke i učinkovite organizacijske mehanizme za utvrđivanje, objavljivanje, sprečavanje i ublažavanje sukoba interesa te za upravljanje njime. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga redovito preispituju i ažuriraju te politike, postupke i mehanizme. Tim se politikama, postupcima i mehanizmima posebno sprečava, ublažava i kontrolira sukob interesa zbog vlasništva ili kontrole nad pružateljem okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili zbog drugih interesa u grupi pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili zbog sukoba interesa koji uzrokuju druge osobe koje utječu na pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili ga kontroliraju, a u vezi s određivanjem okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

6. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga najmanje jedanput godišnje preispituju svoje poslovanje kako bi utvrdili potencijalni sukob interesa.

Članak 24.

Upravljanje potencijalnim sukobom interesa zaposlenika

1. Pružatelji usluga okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga dužni su osigurati da njihovi zaposlenici i sve druge fizičke osobe čije su im usluge na raspolaganju ili su pod njihovom kontrolom i koje su izravno uključene u dodjelu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga:
  - (a) posjeduju vještine potrebne za obavljanje svojih zadaća i dužnosti te podliježu učinkovitom upravljanju i nadzoru;
  - (b) nisu izloženi neprimjerenom utjecaju ili sukobu interesa;
  - (c) da naknada koja se plaća tim osobama i procjena njihove učinkovitosti ne dovode do sukoba interesa niti na drugi način narušavaju integritet postupka određivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
  - (d) nemaju interese ni poslovne veze koje ugrožavaju aktivnosti pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
  - (e) ne smiju doprinositi utvrđivanju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga sudjelovanjem u ponudama i trgovanju za vlastiti račun ili u ime sudionika na tržištu, osim ako se takav doprinos izričito zahtijeva u okviru metodologije okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i podliježe posebnim pravilima utvrđenima u toj metodologiji;
  - (f) podliježu učinkovitim postupcima za kontrolu razmjene informacija s drugim zaposlenicima uključenima u aktivnosti koje mogu stvoriti rizik od sukoba interesa ili s trećim stranama ako te informacije mogu utjecati na okolišni, socijalni i upravljački rejting.
2. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga uspostavljaju posebne postupke unutarnje kontrole kako bi osigurali integritet i pouzdanost zaposlenika ili osobe koja određuje okolišni, socijalni i upravljački rejting, uključujući unutarnje odobrenje uprave prije dodjele tog rejtinga.

Članak 25.

Pravedno, razumno, transparentno i nediskriminirajuće postupanje prema korisnicima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurali da su naknade koje se naplaćuju klijentima pravedne, razumne, transparentne i nediskriminirajuće te da se temelje na troškovima.
2. Za potrebe stavka 1. ESMA može od pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga zahtijevati da joj dostave dokumentirane dokaze, može poduzeti nadzorne mjere u skladu s člankom 33. i može donijeti odluku o izricanju novčanih kazni u skladu s člankom 34. ako utvrdi da naknade koje naplaćuju pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga nisu pravedne, razumne, transparentne i nediskriminirajuće te da se ne temelje na stvarnim troškovima.

POGLAVLJE 4.

Nadzor koji provodi ESMA

Odjeljak 1.

Opća načela

Članak 26.

Nemiješanje u sadržaj rejtinga ili metodologije njihova određivanja

Pri obavljanju svojih zadaća u skladu s ovom Uredbom ESMA, Komisija ili bilo koje javno tijelo države članice ne smije utjecati na sadržaj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ni na metodologije njihova određivanja.

Članak 27.

ESMA

1. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1095/2010 ESMA izdaje i ažurira smjernice o suradnji između nje i nadležnih tijela za potrebe ove Uredbe, uključujući postupke i detaljne uvjete koji se odnose na delegiranje zadaća.
2. U skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1095/2010 ESMA u suradnji s EBA-om i EIOPA-om izdaje i ažurira smjernice o primjeni sustava prihvaćanja iz članka 10. ove Uredbe do XX XXXX XXXX.
3. ESMA objavljuje godišnje izvješće o primjeni ove Uredbe, među ostalim o poduzetim nadzornim mjerama i sankcijama koje je izrekla u skladu s ovom Uredbom, uključujući novčane kazne i periodične penale. To izvješće posebno sadržava informacije o razvoju tržišta okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i procjenu primjene sustava trećih zemalja iz članka 9., 10. i 11.

ESMA podnosi godišnje izvješće iz prvog podstavka Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.

4. ESMA surađuje s EBA-om i EIOPA-om u obavljanju svojih zadaća te se savjetuje s njima prije izdavanja i ažuriranja smjernica i podnošenja nacrtu regulatornih tehničkih standarda.

Članak 28.

Nadležna tijela

1. Svaka država članica do XX XXXX XXXX imenuje nadležno tijelo za potrebe ove Uredbe.
2. Kako bi mogla primjenjivati ovu Uredbu, nadležna tijela raspolažu odgovarajućim osobljem u pogledu kapaciteta i stručnosti.

Članak 29.

Izvršavanje ovlasti iz članaka od 30. do 32.

Ovlasti dodijeljene ESMA-i, bilo kojem dužnosniku ESMA-e ili bilo kojoj drugoj osobi koju ESMA ovlasti na temelju članaka od 30. do 32. ne smiju se koristiti kako bi se zahtijevalo otkrivanje informacija ili dokumenata koji podliježu obvezi čuvanja odvjetničke tajne.

Članak 30.

Zahtjevi za informacije

1. ESMA može jednostavnim zahtjevom ili odlukom od pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, osoba uključenih u aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, subjekata kojima se dodjeljuje rejting, trećih strana kojima su pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga eksternalizirali operativne funkcije ili aktivnosti te od osoba koje su na drugi način usko i bitno povezane s pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili aktivnostima dodjele takvih rejtinga zahtijevati sve informacije koje su joj potrebne za obavljanje svojih zadaća na temelju ove Uredbe.
2. Pri slanju jednostavnog zahtjeva za informacije na temelju stavka 1. ESMA:
  - (a) upućuje na ovaj članak kao pravni temelj zahtjeva;
  - (b) navodi svrhu zahtjeva;
  - (c) definira informacije koje se traže;
  - (d) određuje rok u kojemu se informacije trebaju dostaviti;
  - (e) obavještava osobu od koje se zahtijevaju informacije da ih nije obvezna dostaviti, no da nijedan odgovor na zahtjev za informacije ne smije biti netočan ili obmanjujući;
  - (f) navodi novčanu kaznu predviđenu člankom 34. ako odgovori na postavljena pitanja budu netočni ili obmanjujući.
3. Ako odlukom zahtijeva da joj se dostave informacije na temelju stavka 1., ESMA:
  - (a) upućuje na ovaj članak kao pravni temelj zahtjeva;
  - (b) navodi svrhu zahtjeva;
  - (c) definira informacije koje se traže;
  - (d) određuje rok u kojemu se informacije trebaju dostaviti;
  - (e) navodi periodične penale predviđene člankom 35. ako dostavljene tražene informacije budu nepotpune;
  - (f) navodi novčanu kaznu predviđenu člankom 34. ako odgovori na postavljena pitanja budu netočni ili obmanjujući;
  - (g) navodi pravo žalbe na odluku pred žalbenim vijećem i pravo na preispitivanje odluke pred Sudom Europske unije u skladu s člancima 60. i 61. Uredbe (EU) br. 1095/2010.
4. Osobe iz stavka 1. ili njihovi predstavnici te, u slučaju pravnih osoba ili udruženja bez pravne osobnosti, osobe koje su ih na temelju zakona ili njihova statuta ovlaštene zastupati dostavljaju tražene informacije. Propisno ovlaštene odvjetnici mogu dostaviti informacije u ime svojih stranaka. Te stranke u potpunosti odgovaraju za to da su informacije koje su dostavili odvjetnici potpune, točne i da nisu obmanjujuće.
5. ESMA bez odgode šalje presliku jednostavnog zahtjeva ili svoje odluke nadležnom tijelu države članice u kojoj osobe iz stavka 1. na koje se odnosi zahtjev za informacije imaju domicil ili poslovni nastan.

Članak 31.

Opće istrage

1. Za potrebe obavljanja svojih zadaća iz ove Uredbe ESMA može provoditi sve potrebne istrage osoba iz članka 30. stavka 1. U tu svrhu dužnosnici i ostale osobe koje ESMA ovlasti mogu:
  - (a) ispitati svu evidenciju, podatke, postupke i sve ostale materijale važne za obavljanje svojih zadaća, neovisno o tome na kojem su mediju pohranjeni;
  - (b) izraditi ili pribaviti ovjerene preslike ili izvatke iz te evidencije, podataka, postupaka i ostalih materijala;
  - (c) pozvati i zatražiti od osoba iz članka 30. stavka 1. ili njihovih predstavnika ili osoblja usmena ili pisana objašnjenja o činjenicama ili dokumentima koji se odnose na predmet i svrhu nadzora te zabilježiti njihove odgovore;
  - (d) obaviti razgovor sa svakom drugom fizičkom ili pravnom osobom koja pristane na razgovor radi prikupljanja informacija koje se odnose na predmet istrage;
  - (e) zatražiti evidenciju telefonskih razgovora i prometa podataka.
2. Dužnosnici ESMA-e i druge osobe koje ESMA ovlasti za potrebe istraga iz stavka 1. izvršavaju svoje ovlasti uz predočenje pisanog ovlaštenja u kojem se navode predmet i svrha istrage. U tom se ovlaštenju navode i periodični penali predviđeni člankom 35. stavkom 1. ako se tražena evidencija, podaci, postupci ili drugi materijali ili odgovori na pitanja postavljena osobama iz tog članka ne dostave ili se dostave u nepotpunom obliku te novčane kazne predviđene člankom 34. ako odgovori na pitanja postavljena osobama iz tog članka budu netočni ili obmanjujući.
3. Osobe iz članka 30. stavka 1. dužne su se podvrgnuti istragama koje se provode na temelju ESMA-ine odluke. U odluci se navode predmet i svrha istrage, periodični penali predviđeni člankom 3., pravni lijekovi dostupni u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010 te pravo na pokretanje postupka pred Sudom Europske unije radi preispitivanja odluke.
4. Pravodobno prije istrage ESMA obavještava nadležno tijelo države članice u kojoj se treba provesti istraga o istrazi i o identitetu ovlaštenih osoba. Na ESMA-in zahtjev dužnosnici tog nadležnog tijela pomažu tim ovlaštenim osobama u obavljanju njihovih zadaća. Dužnosnici nadležnog tijela mogu na zahtjev prisustvovati istragama.
5. Ako je u skladu s nacionalnim propisima potrebno odobrenje pravosudnog tijela kako bi se zatražila evidencija telefonskih razgovora ili prometa podataka iz stavka 1. točke (e), podnosi se zahtjev za izdavanje tog odobrenja. Takvo odobrenje može se zatražiti i kao mjera predostrožnosti.
6. Ako je podnesen zahtjev za odobrenje iz stavka 5., nacionalno pravosudno tijelo ispituje autentičnost ESMA-ine odluke i provjerava jesu li predviđene prisilne mjere proizvoljne ili prekomjerne u odnosu na predmet istraga. Pri provjeri proporcionalnosti prisilnih mjera nacionalno pravosudno tijelo može od ESMA-e zatražiti detaljna pojašnjenja, posebice o razlozima za ESMA-inu sumnju na povredu ove Uredbe, ozbiljnosti povrede na koju se sumnja i načinu na koji je u povredi sudjelovala osoba koja je predmet prisilnih mjera. Međutim, nacionalno pravosudno tijelo ne preispituje potrebu za provođenjem istrage niti zahtijeva informacije iz

ESMA-ina spisa. Zakonitost ESMA-ine odluke preispituje samo Sud Europske unije u postupku utvrđenom u Uredbi (EU) br. 1095/2010.

Članak 32.

Izravni nadzor

1. Za potrebe obavljanja zadaća iz ove Uredbe ESMA može provoditi sve potrebne izravne nadzore u poslovnim prostorima pravnih osoba iz članka 30. stavka 1. Ako je to nužno radi ispravne provedbe i učinkovitosti nadzora, ESMA izravni nadzor može provesti bez prethodne najave.
2. Dužnosnici ESMA-e i druge osobe koje je ESMA ovlastila za provođenje izravnog nadzora mogu ući u sve poslovne prostore i na zemljište pravnih osoba na koje se odnosi odluka o istrazi koju je donijela ESMA i imaju sve ovlasti iz članka 31. stavka 1. Ovlašteni su i za pečaćenje svih poslovnih prostora, knjiga ili evidencija tijekom nadzora i u mjeri u kojoj je to potrebno za obavljanje nadzora.
3. Dužnosnici ESMA-e i druge osobe koje je ESMA ovlastila za provođenje izravnog nadzora izvršavaju svoje ovlasti po predočanju pisanog ovlaštenja u kojem se navode predmet i svrha nadzora te periodični penali predviđeni člankom 31. ako se predmetne osobe ne podvrgnu nadzoru. Pravodobno prije nadzora ESMA šalje obavijest o nadzoru nadležnom tijelu države članice u kojoj treba provesti nadzor.
4. Osobe iz članka 30. stavka 1. podvrgavaju se izravnom nadzoru naloženom ESMA-inom odlukom. U odluci se navode predmet i svrha nadzora, datum njegova početka i periodični penali predviđeni člankom 31., pravni lijekovi dostupni u skladu s Uredbom (EU) br. 1095/2010 te pravo na pokretanje postupka pred Sudom Europske unije radi preispitivanja odluke. ESMA donosi takve odluke nakon savjetovanja s nadležnim tijelom države članice u kojoj treba provesti nadzor.
5. Dužnosnici nadležnog tijela i osobe koje je ovlastilo ili imenovalo nadležno tijelo države članice u kojoj treba provesti nadzor na ESMA-in zahtjev aktivno pomažu dužnosnicima ESMA-e i drugim osobama koje je ovlastila ESMA. U tu svrhu imaju ovlasti navedene u stavku 2. Dužnosnici nadležnog tijela predmetne države članice isto tako mogu, na zahtjev, prisustvovati izravnom nadzoru.
6. Osim toga, ESMA može zatražiti od nadležnih tijela da u njezino ime provedu određene istražne radnje i izravne nadzore predviđene ovim člankom i člankom 31. stavkom 1. U tu svrhu ovlasti nadležnih tijela jednake su ESMA-inim ovlastima iz ovog članka i članka 31. stavka 1.
7. Ako dužnosnici ESMA-e i ostale osobe u pratnji koje je ovlastila ESMA utvrde da se osoba protivi nadzoru naloženom na temelju ovog članka, nadležno tijelo predmetne države članice pruža im potrebnu pomoć te, prema potrebi, traži pomoć policije ili jednakovrijednog tijela kaznenog progona kako bi im se omogućilo provođenje izravnog nadzora.
8. Ako je u skladu s nacionalnim propisima za provođenje izravnog nadzora iz stavka 1. ili za pružanje pomoći iz stavka 7. potrebno odobrenje pravosudnog tijela, podnosi se zahtjev za takvo odobrenje. Takvo odobrenje može se zatražiti i kao mjera predostrožnosti.
9. Ako je podnesen zahtjev za odobrenje iz stavka 8., nacionalno pravosudno tijelo ispituje autentičnost ESMA-ine odluke i provjerava jesu li predviđene prisilne mjere proizvoljne ili prekomjerne u odnosu na predmet nadzora. Pri provjeri

proporcionalnosti prisilnih mjera nacionalno pravosudno tijelo može od ESMA-e zatražiti detaljna pojašnjenja, posebice o razlozima za ESMA-inu sumnju na povredu ove Uredbe, ozbiljnosti povrede na koju se sumnja i načinu na koji je u povredi sudjelovala osoba koja je predmet prisilnih mjera. Međutim, nacionalno pravosudno tijelo ne preispituje potrebu za provođenjem nadzora niti zahtijeva informacije iz ESMA-ina spisa. Zakonitost ESMA-ine odluke preispituje samo Sud Europske unije u postupku utvrđenom u Uredbi (EU) br. 1095/2010.

Odjeljak 2.

Administrativne sankcije i druge administrativne mjere

Članak 33.

Nadzorne mjere koje provodi ESMA

1. Ako utvrdi da pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga nije ispunio svoje obveze na temelju ove Uredbe, ESMA poduzima jednu ili više sljedećih nadzornih mjera:
  - (a) povlači odobrenje za rad pružatelju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
  - (b) privremeno zabranjuje pružatelju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga da dodjeljuje takve rejtinge do okončanja povrede;
  - (c) obustavlja upotrebu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koje je dodijelio pružatelj tih rejtinga do okončanja povrede;
  - (d) zahtijeva od pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga da okonča povredu;
  - (e) izriče novčane kazne u skladu s člankom 34.;
  - (f) objavljuje javnu obavijest.
2. Nadzorne mjere iz stavka 1. moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
3. Pri poduzimanju nadzornih mjera iz stavka 1. ESMA uzima u obzir prirodu i ozbiljnost povrede, vodeći računa o sljedećim kriterijima:
  - (a) trajanju i učestalosti povrede;
  - (b) je li povreda prouzročila ili olakšala financijsko kazneno djelo ili se na neki drugi način može povezati s takvim djelom;
  - (c) je li povreda počinjena namjerno ili iz nemara;
  - (d) stupnju odgovornosti osobe odgovorne za povredu;
  - (e) financijskoj snazi pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, s obzirom na njegov ukupan godišnji neto promet;
  - (f) učinku povrede na interese malih ulagatelja;
  - (g) značaju ostvarene dobiti i izbjegnutih gubitaka pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili gubitaka za treće strane koji proizlaze iz povrede, u mjeri u kojoj se takva dobit i gubici mogu utvrditi;
  - (h) razini suradnje pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga s ESMA-om, ne dovodeći u pitanje potrebu da se osigura povrat ostvarene dobiti ili izbjegnutih gubitaka tog pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;

- i. prethodnim povredama koje je počinio pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
  - (j) mjerama koje je pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga poduzeo nakon povrede kako bi se spriječilo njezino ponavljanje.
4. ESMA bez nepotrebne odgode obavješćuje osobu odgovornu za povredu o svim mjerama koje se poduzimaju na temelju stavka 1. ESMA objavljuje sve takve mjere na svojim internetskim stranicama u roku od 10 radnih dana od njihova poduzimanja.

Objava iz prvog podstavka sadržava sve od sljedećeg:

- (a) izjavu kojom se potvrđuje pravo pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga na podnošenje žalbe na odluku;
- (b) ovisno o slučaju, izjavu kojom se potvrđuje da je podnesena žalba i da takva žalba nema suspenzivni učinak;
- (c) izjavu kojom se potvrđuje da ESMA može suspendirati primjenu osporavane odluke u skladu s člankom 60. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 34.

Novčane kazne

1. Ako utvrdi da je pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili, ako je primjenjivo, njegov pravni zastupnik namjerno ili iz nemara prekršio ovu Uredbu, ESMA donosi odluku kojom izriče novčanu kaznu. Maksimalni iznos novčane kazne iznosi 10 % ukupnoga godišnjeg neto prometa pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, izračunanog na temelju najnovijih dostupnih financijskih izvještaja koje je odobrilo upravljačko tijelo tog pružatelja.
2. Ako je pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga matično društvo ili društvo kći matičnog društva koje je dužno sastavljati konsolidirane financijske izvještaje u skladu s Direktivom 2013/34/EU, relevantni ukupni godišnji neto promet je ukupni godišnji neto promet ili odgovarajuća vrsta prihoda u skladu s relevantnim pravom Unije u području računovodstva, prema najnovijim dostupnim konsolidiranim izvještajima koje je odobrilo upravljačko tijelo krajnjeg matičnog društva.
3. Kad utvrđuje iznos novčane kazne na temelju stavka 1., ESMA uzima u obzir kriterije iz članka 33. stavka 3.
4. Neovisno o stavku 3., ako je pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga imao izravnu ili neizravnu financijsku korist od povrede, iznos novčane kazne mora biti najmanje jednak toj koristi.
5. Ako djelo ili propust pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga predstavlja više povreda ove Uredbe, primjenjuje se samo viša novčana kazna izračunana u skladu sa stavkom 2. i povezana s jednom od tih povreda.

Članak 35.

Periodični penali

1. ESMA odlukom izriče periodične penale kako bi primorala:

- (a) pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga da prestane s povredom u skladu s odlukom donesenom na temelju članka 33.;
  - (b) osobe iz članka 30. stavka 1.:
    - (1) da dostave potpune informacije zatražene odlukom na temelju članka 30.;
    - (2) da se podvrgnu istrazi i osobito da dostave potpunu evidenciju, podatke, informacije o postupcima ili ostale potrebne materijale te da dopune i isprave ostale informacije dostavljene tijekom istrage pokrenute odlukom na temelju članka 30.;
    - (3) da se podvrgnu izravnom nadzoru naloženom odlukom donesenom na temelju članka 32.
2. Periodični penali moraju biti učinkoviti i proporcionalni. ESMA svakodnevno izriče periodične penale sve dok predmetni pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ili predmetna osoba ne postupi u skladu s relevantnom odlukom iz stavka 1.
3. Neovisno o stavku 2. periodični penali iznose 3 % prosječnog dnevnog prometa u prethodnoj poslovnoj godini ili, u slučaju fizičkih osoba, 2 % prosječnog dnevnog prihoda u prethodnoj kalendarskoj godini. Iznos se izračunava od datuma navedenog u odluci kojom se izriče periodični penal.
4. Periodični penal izriče se za razdoblje od najviše šest mjeseci nakon obavijesti o odluci ESMA-e. Nakon isteka tog razdoblja ESMA preispituje mjeru.

Članak 36.

Objava, priroda, izvršenje i namjena novčanih kazni i periodičnih penala

1. ESMA javno objavljuje sve novčane kazne i sve periodične penale izrečene na temelju članaka 34. i 35., osim ako bi takva objava ozbiljno ugrozila financijska tržišta Unije ili uključenim stranama prouzročila neproporcionalnu štetu. Takva objava ne smije sadržavati osobne podatke u smislu Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁴.
2. Novčane kazne i periodični penali izrečeni na temelju članaka 34. i 35. administrativne su prirode.
3. Novčane kazne i periodični penali izrečeni na temelju članaka 34. i 35. izvršivi su.

Izvršenje novčanih kazni i periodičnih penala uređeno je poslovníkom koji je na snazi u državi članici ili trećoj zemlji u kojoj se provodi.

4. Iznosi novčanih kazni i periodičnih penala prihod su općeg proračuna Europske unije.

Odjeljak 3.

---

⁵⁴ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

Postupci i preispitivanje

Članak 37.

Postupovna pravila za poduzimanje nadzornih mjera i izricanje novčanih kazni

1. Ako utvrdi ozbiljne naznake moguće povrede ove Uredbe, ESMA interno imenuje neovisnog istražnog službenika koji provodi istragu o tom predmetu. Taj imenovani službenik ne sudjeluje niti je izravno ili neizravno sudjelovao u nadzoru okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga na koje se povreda odnosi te obavlja svoje funkcije neovisno o Odboru nadzornih tijela ESMA-e.
2. Istražni službenik iz stavka 1. istražuje navodne povrede, uzimajući u obzir eventualne primjedbe koje su dostavile osobe koje su predmet istrage, a Odboru nadzornih tijela ESMA-e dostavlja potpun spis sa svojim nalazima.
3. Istražni službenik ima ovlast da zahtijeva informacije u skladu s člankom 30. i provodi istrage i izravni nadzor u skladu s člancima 31. i 32.
4. Pri obavljanju svojih zadaća istražni službenik ima pristup svim dokumentima i informacijama koje je ESMA prikupila za vrijeme svojih nadzornih aktivnosti.
5. Tijekom istraga koje se provode na temelju ovog članka u potpunosti se poštuje pravo na obranu osoba koje su predmet istrage.
6. Nakon što dostavi spis sa svojim nalazima Odboru nadzornih tijela ESMA-e, istražni službenik o tome obavješćuje osobe koje su predmet istrage.
7. Na temelju spisa s nalazima istražnog službenika i na zahtjev predmetnih osoba nakon njihova saslušanja u skladu s člankom 38. Odbor nadzornih tijela ESMA-e utvrđuje jesu li osobe koje su predmet istrage počinile predmetne povrede i, ako zaključi da su takve povrede počinjene, poduzima nadzornu mjeru iz članka 33. i izriče novčanu kaznu u skladu s člankom 34.
8. Istražni službenik ne sudjeluje u raspravama Odbora nadzornih tijela ESMA-e te se ni na koji drugi način ne upliće u postupak odlučivanja tog odbora.
9. Komisija dopunjuje ovu Uredbu donošenjem daljnjih postupovnih pravila za izvršavanje ESMA-inih ovlasti za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala, uključujući odredbe o pravima na obranu, odredbe o vremenskom važenju propisa i naplati novčanih kazni ili periodičnih penala te donošenjem detaljnih pravila o rokovima zastare za izricanje i izvršenje kazni.

Pravila iz prvog podstavka donose se delegiranim aktima u skladu s člankom 45.

10. Ako pri obavljanju svojih zadaća na temelju ove Uredbe ESMA utvrdi ozbiljne naznake da postoje činjenice koje bi mogle upućivati na kazneno djelo, te predmete upućuje predmetnim nacionalnim tijelima radi kaznenog progona. ESMA ne izriče novčane kazne ni periodične penale ako prethodno donesena pravomoćna oslobađajuća ili osuđujuća presuda donesena u kaznenom postupku prema nacionalnom pravu na temelju identičnih ili u bitnome istih činjenica ima snagu presuđene stvari.

Članak 38.

Saslušanje osoba koje su predmet istrage

1. Prije donošenja odluke na temelju članaka 33., 34. i 35. ESMA omogućuje osobama koje su predmet postupka da se očituju o njezinim nalazima. ESMA svoje odluke temelji samo na nalazima o kojima su se osobe koje su predmet postupka imale priliku očitovati.

Prvi podstavak ne primjenjuje se ako je potrebno poduzeti hitne mjere na temelju članka 33. kako bi se spriječila znatna i neposredna šteta za financijski sustav. U tom slučaju ESMA može donijeti privremenu odluku i dužna je predmetnim osobama dati priliku da ih se sasluša što prije nakon donošenja odluke.

2. Tijekom istrage u potpunosti se poštuje pravo na obranu osoba koje su predmet postupka. Te osobe imaju pravo pristupa ESMA-inu spisu, pri čemu se mora uvažavati legitimni interes drugih osoba u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. Pravo na pristup spisu ne primjenjuje se na povjerljive informacije ni na interne pripremne dokumente ESMA-e.

Članak 39.

Postupak preispitivanja pred Sudom

Sud ima neograničenu nadležnost za preispitivanje ESMA-inih odluka o izricanju novčane kazne ili periodičnog penala. Sud može poništiti, smanjiti ili povećati izrečenu novčanu kaznu ili periodični penal.

Odjeljak 4.

Naknade i delegiranje

Članak 40.

Naknade za nadzor

1. ESMA pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga naplaćuje naknade u skladu s delegiranim aktom donesenim na temelju stavka 2. Te naknade u potpunosti pokrivaju ESMA-ine nužne rashode povezane s nadzorom pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i nadoknadu svih troškova koje nadležna tijela mogu imati pri obavljanju poslova u skladu s ovom Uredbom, a osobito kao rezultat delegiranja zadaća u skladu s člankom 41.
2. Iznos pojedinačne naknade mora biti razmjeran godišnjem neto prometu predmetnog pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Komisija do XX XXXX XXXX donosi delegirane akte u skladu s člankom 45. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem vrste naknada, slučajeva u kojima se naplaćuju naknade, iznosa naknada, načina na koji se one plaćaju i, prema potrebi, načina na koji ESMA treba nadoknaditi nadležnim tijelima sve troškove koji su mogli nastati pri obavljanju poslova u skladu s ovom Uredbom, a osobito kao rezultat delegiranja zadaća iz članka 41.

POGLAVLJE 5.

Suradnja između ESMA-e i nacionalnih nadležnih tijela

Članak 41.

ESMA-ino delegiranje zadaća nadležnim tijelima

1. Ako je to potrebno za pravilno obavljanje nadzorne zadaće, ESMA može u skladu sa smjernicama koje izdaje na temelju članka 16. Uredbe (EU) br. 1095/2010 delegirati

posebne nadzorne zadaće nadležnom tijelu države članice. Takve posebne nadzorne zadaće mogu osobito uključivati ovlast za traženje informacija u skladu s člankom 30. te za provođenje istraga i izravnog nadzora u skladu s člancima 31. i 32.

2. Prije delegiranja neke zadaće u skladu sa stavkom 1. ESMA se savjetuje s relevantnim nadležnim tijelom o sljedećem:
  - (a) opsegu zadaće koju treba delegirati;
  - (b) vremenskom rasporedu za izvršavanje zadaće;
  - (c) razmjeni potrebnih informacija s ESMA-om.
3. ESMA nadležnom tijelu nadoknađuje troškove obavljanja delegiranih zadaća u skladu s delegiranim aktom donesenim na temelju članka 45.
4. ESMA u primjerenim vremenskim razmacima preispituje svako delegiranje u skladu sa stavkom 1. ESMA može u bilo kojem trenutku opozvati delegiranje zadaća.
5. Delegiranje zadaća ne smije utjecati na odgovornost ESMA-e niti ograničavati njezinu sposobnost za provedbu i nadzor delegirane aktivnosti. ESMA ne smije delegirati nadzorne odgovornosti, uključujući donošenje odluka o izdavanju odobrenja za rad, završno ocjenjivanje i daljnje odluke povezane s povredama.

Članak 42.

Razmjena informacija

ESMA i nadležna tijela bez nepotrebne odgode međusobno razmjenjuju informacije potrebne za obavljanje svojih zadaća na temelju ove Uredbe.

Članak 43.

Obavijesti i zahtjevi za suspenziju koje izdaju nadležna tijela

1. Nadležno tijelo države članice koje utvrdi da se na državnom području njegove ili druge države članice čine ili su počinjene povrede ove Uredbe o tome obavješćuje ESMA-u. Nadležno tijelo koje to smatra primjerenim radi istrage može ESMA-i predložiti da procijeni potrebu za primjenom ovlasti iz članka 30. u odnosu na pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji je uključen u te povrede.
2. ESMA poduzima odgovarajuće mjere. ESMA obavješćuje o ishodu nadležno tijelo koje šalje obavijest i, u mjeri u kojoj je to moguće, obavješćuje ga o svim značajnim događajima do kojih je došlo u međuvremenu.
3. Nadležno tijelo države članice koje šalje obavijest i koje smatra da je pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, koji je naveden u registru iz članka 13. i čiji se okolišni, socijalni i upravljački rejtingi upotrebljavaju na državnom području te države članice, prekršio ovu Uredbu na način koji znatno utječe na zaštitu ulagatelja ili stabilnost financijskog sustava u toj državi članici, može zatražiti od ESMA-e da suspendira pružanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga predmetnog pružatelja tih rejtinga. Nadležno tijelo koje šalje obavijest dostavlja ESMA-i opširno obrazloženje svojeg zahtjeva.
4. Ako ESMA smatra da zahtjev iz stavka 3. nije opravdan, o tome u pisanom obliku obavješćuje nadležno tijelo koje šalje obavijest i obrazlaže svoje mišljenje. Ako smatra da je zahtjev opravdan, ESMA poduzima odgovarajuće mjere za rješavanje tog pitanja.

Članak 44.

Čuvanje poslovne tajne

1. Obveza čuvanja poslovne tajne odnosi se na ESMA-u, nadležna tijela i sve osobe koje rade ili su radile za ESMA-u, za nadležna tijela ili za bilo koju drugu osobu kojoj je ESMA delegirala zadaće, uključujući revizore i stručnjake s kojima je ESMA zaključila ugovor.
2. Sve informacije koje na temelju ove Uredbe razmjenjuju ESMA, nadležna tijela, EBA, EIOPA i ESRB smatraju se povjerljivima, osim:
  - (a) ako ESMA ili nadležno tijelo odnosno drugo predmetno tijelo u trenutku priopćavanja navede da se takve informacije mogu objaviti;
  - (b) ako je takva objava potrebna zbog pravnog postupka;
  - (c) ako se objavljene informacije upotrebljavaju u sažetom ili agregiranom obliku u kojem se ne mogu utvrditi pojedinačni sudionici na financijskom tržištu.

GLAVA IV.

DELEGIRANI I PROVEDBENI AKTI

Članak 45.

Izvršavanje i opozivanje delegiranja i prigovori na delegirane akte

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članaka 5., 21., 22., i 40. prenosi se na Komisiju na neodređeno razdoblje počevši od [*Ured za publikacije: unijeti datum stupanja na snagu*].
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 5., 21., 22. i 40. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članaka 7., 33., 34. i 40. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za [dva mjeseca] na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.
7. Ako po isteku razdoblja iz stavka 6. ni Europski parlament ni Vijeće ne podnesu prigovor na delegirani akt, on se objavljuje u *Službenom listu Europske unije* i stupa na snagu na dan koji je u njemu naveden. Delegirani akt može se objaviti u

Službenom listu Europske unije i stupiti na snagu prije isteka tog roka ako i Europski parlament i Vijeće obavijeste Komisiju da nemaju namjeru podnijeti prigovor.

8. Ako Europski parlament ili Vijeće podnese prigovor na delegirani akt u roku iz stavka 1., on ne stupa na snagu. U skladu s člankom 296. Ugovora o funkcioniranju Europske unije institucija koja podnosi prigovor navodi razloge za podnošenje prigovora na delegirani akt.

Članak 46.

Izmjene priloga

Kako bi se uzela u obzir kretanja na financijskim tržištima, uključujući međunarodna kretanja, osobito u odnosu na održivo financiranje, Komisija može delegiranim aktima u skladu s člankom 45. donijeti mjere za izmjenu priloga.

Članak 47.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Europski odbor za vrijednosne papire osnovan Odlukom Komisije 2001/528/EZ⁵⁵. Taj odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁵⁶.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

GLAVA V.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 48.

Prijelazne odredbe

1. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji su pružali svoje usluge na dan stupanja na snagu ove Uredbe u roku od tri mjeseca obavješćuju ESMA-u o tome žele li i dalje nuditi svoje usluge i podnijeti zahtjev za odobrenje za rad u skladu s člankom 5. U tom slučaju podnose zahtjev za odobrenje za rad u roku od šest mjeseci od datuma početka primjene ove Uredbe.
2. Odstupajući od prvog stavka, pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga kategorizirani kao mala i srednja poduzeća na temelju članka 3. Direktive 2013/34/EU podnose zahtjev za odobrenje za rad u roku od 24 mjeseca od datuma početka primjene ove Uredbe.

---

⁵⁵ Odluka Komisije od 6. lipnja 2001. o osnivanju Europskog odbora za vrijednosne papire (SL L 191, 13.7.2001., str. 45.).

⁵⁶ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

3. Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga kategorizirani kao mala i srednja poduzeća na temelju članka 3. Direktive 2013/34/EU koji ulaze na tržište nakon [*unijeti datum početka primjene*] obavješćuju ESMA-u prije početka pružanja svojih usluga i podnose zahtjev za odobrenje za rad u roku od 12 mjeseci od te obavijesti.

Članak 49.

Preispitivanje

1. Komisija ocjenjuje primjenu ove Uredbe do [*pet godina nakon stupanja na snagu ove Uredbe*].
2. Komisija podnosi izvješće o glavnim nalazima evaluacije Europskom parlamentu i Vijeću. Pri provedbi evaluacije Komisija uzima u obzir tržišna kretanja i relevantne dokaze koji su joj na raspolaganju.
3. Ako Komisija smatra da je to primjereno, izvješću se prilaže zakonodavni prijedlog za izmjenu relevantnih odredaba ove Uredbe.

Članak 50.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Počinje se primjenjivati [*šest mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe*].

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu,

Za Europski parlament

Predsjednica

Za Vijeće

Predsjednik

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

1.4.2. Specifični ciljevi

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

1.7. Planirani načini izvršenja proračuna

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. *Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje*

3.2.2. *Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje*

3.2.3. *Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva*

3.2.3.1. *Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa*

3.2.4. *Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom*

3.2.5. *Doprinos trećih strana*

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog Uredbe [Europskog parlamenta i Vijeća] o transparentnosti i poslovanju pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

1.2. Predmetna područja politike

Područje politike: financijska stabilnost, financijske usluge i unija tržišta kapitala

1.3. Prijedlog se odnosi na:

- novo djelovanje
- novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁵⁷
- produženje postojećeg djelovanja
- spajanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

Opći cilj ove inicijative je bolje iskoristiti potencijal europskog jedinstvenog tržišta te doprinijeti tranziciji prema potpuno održivom i uključivom gospodarskom i financijskom sustavu u skladu s europskim zelenim planom i UN-ovim ciljevima održivog razvoja. To se može ostvariti poboljšanjem sposobnosti ulagatelja da donose utemeljene odluke o održivosti ulaganja i pomaganjem poduzećima da razumiju svoje rezultate povezane s održivošću.

Budući da se okolišni, socijalni i upravljački rejtingi i podaci na kojima se temelje upotrebljavaju za odluke o ulaganju i raspodjeli kapitala, cilj inicijative je reguliranjem pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga poboljšati kvalitetu i transparentnost tih rejtinga kako bi se ulagateljima i poduzećima kojima se dodjeljuje rejting omogućilo donošenje informiranijih odluka o upravljanju okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima te učincima njihovih ulaganja ili njihova poslovanja. S druge strane, ključno je poticati povjerenje u rad pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga tako što će se osigurati da tržište pravilno funkcionira i da pružatelji tih rejtinga sprečavaju sukob interesa i upravljaju takvim sukobom.

1.4.2. Specifični ciljevi

Postoje dva specifična cilja koja se odnose na dva uzroka problema:

- veća jasnoća kad je riječ o značajkama okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga (što znače i ciljevi koji se njima nastoje postići), metodologijama i izvorima podataka ili procjenama upotrijebljenima za dobivanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga,
- veća jasnoća kad je riječ o poslovanju pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te sprečavanje i ublažavanje rizika od sukoba interesa na razini pružatelja tih rejtinga.

⁵⁷

Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

Ovim bi se Prijedlogom trebale osigurati transparentnost i jasnoća u poslovanju pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. To bi trebalo biti korisno korisnicima tih rejtinga, ali i poduzećima kojima se dodjeljuje rejting i drugim zainteresiranim dionicima. Doprinijet će ciljevima zelenog plana EU-a i strategiji održivog financiranja.

Prijedlog će imati znatne izravne i neizravne gospodarske učinke na relevantne strane. Kao prvo, na pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga primjenjivat će se zahtjevi za objavljivanje informacija i drugi operativni zahtjevi, što podrazumijeva troškove. Kao drugo, korisnici okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i subjekti kojima se dodjeljuje rejting imat će koristi od veće transparentnosti značajki okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga i poslovanja pružatelja tih rejtinga. To će utjecati i na javna tijela (ESMA), osobito uvođenjem nadzora nad pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, čak i ako se nalaze unutar njihove postojeće strukture.

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Utvrđeni su sljedeći pokazatelji uspješnosti:

cilj br. 1:

- broj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji se stavljaju na raspolaganje,
- broj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga koji predstavljaju financijske rizike i/ili ciljeve učinka,
- informacije koje pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga stavljaju na raspolaganje javnosti na internetu, a osobito izrada mogućih brošura/informativnih dokumenata,
- mjera u kojoj se okolišni, socijalni i upravljački rejtingi/ocjene kojima se mjere isti koncepti razlikuju među agencijama za dodjelu rejtinga, a osobito smanjenje te razlike s vremenom,
- povećanje korelacije okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga sa sličnim ciljevima,

cilj br. 2:

- povećanje upotrebe okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga korisnika i izdavatelja,
- iznos i tržišni udio okolišnih, socijalnih i upravljačkih ulaganja na temelju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga,
- broj skandala povezanih s okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtingom.

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

Ovaj je Prijedlog sastavni dio obnovljene strategije Europske komisije za održivo financiranje donesene u srpnju 2021. Okolišni, socijalni i upravljački rejtingi omogućuju pravilno funkcioniranje tržišta održivog financiranja EU-a jer pružaju ključne izvore informacija za strategije ulaganja, upravljanje rizikom i obveze objavljivanja informacija za ulagatelje i financijske institucije. Upotrebljavaju ih i poduzeća koja nastoje bolje razumjeti rizike i prilike koji proizlaze iz održivosti povezane s njihovim aktivnostima ili

aktivnostima njihovih partnera te za usporedbu s drugim poduzećima u vezi s tim pitanjima.

Ovim se Prijedlogom nastoji bolje iskoristiti potencijal europskog jedinstvenog tržišta i unije tržišta kapitala te doprinijeti tranziciji prema potpuno održivom i uključivom gospodarskom i financijskom sustavu u skladu s europskim zelenim planom i UN-ovim ciljevima održivog razvoja.

Trenutačno tržište okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ima određene nedostatke i ne funkcionira pravilno, potrebe korisnika i subjekata kojima se dodjeljuje rejting u pogledu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga nisu zadovoljene, a povjerenje u rejtinge je narušeno. Taj problem ima niz dimenzija, prije svega i. nedostatak transparentnosti kad je riječ o značajkama okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, njihovim metodologijama i izvorima podataka te ii. nedostatak jasnoće u pogledu načina na koji posluju pružatelji tih rejtinga. Okolišni, socijalni i upravljački rejtingi stoga ne služe svojoj svrsi i ne omogućuju u dovoljnoj mjeri da korisnici, ulagatelji i subjekti kojima se dodjeljuje rejting donose utemeljene odluke o rizicima, učincima i prilikama povezanim s okolišnim, socijalnim i upravljačkim čimbenicima.

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” je vrijednost koja proizlazi iz intervencije Unije i koja predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Trenutačno ne postoji regulatorni okvir EU-a za pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Države članice ne reguliraju aktivnosti pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga ni uvjete pod kojima pružaju svoje proizvode ili usluge.

Cilj ove inicijative, odnosno veća jasnoća u pogledu značajki okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga te poslovanja pružatelja tih rejtinga, ne može se dostatno ostvariti samostalnim djelovanjem država članica. Pravilno funkcioniranje tržišta kapitala EU-a i doprinos tranziciji prema potpuno održivom i uključivom gospodarskom i financijskom sustavu u skladu s europskim zelenim planom i UN-ovim ciljevima održivog razvoja zahtijeva djelovanje na razini EU-a.

Budući da održivo ulaganje i okolišni, socijalni i upravljački rejtingi privlače sve veću pozornost u jurisdikcijama širom svijeta, važno je da EU surađuje sa svojim partnerima na temelju dosljednog i sveobuhvatnog europskog pristupa.

Iako bi države članice pojedinačno mogle poduzeti mjere za jačanje pouzdanosti i usporedivosti okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga, te će se mjere vjerojatno znatno razlikovati među državama članicama, što može dovesti do različitih razina transparentnosti, prepreka za sudionike na tržištu i problema za one koji posluju preko granica (kao što je to osobito slučaj s tim tržištem, čiji se korisnici nalaze u raznim državama članicama), uz ograničavanje usporedivosti rejtinga. To bi uzrokovalo probleme i zbunjenost kad je riječ o poduzećima kojima se dodjeljuje rejting i korisnicima tog rejtinga te bi u konačnici moglo dovesti do neujednačene zaštite ulagatelja među državama članicama.

- 1.5.3. *Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava*

S obzirom na iskustva s nadzorom agencija za kreditni rejting i činjenicu da okolišni, socijalni i upravljački rejtingi trenutačno nemaju jednaku sustavnu važnost kao kreditni rejtingi, za njih će biti potrebna niža razina nadzora od one koju ESMA trenutačno primjenjuje na agencije za kreditni rejting. Stoga je, u usporedbi s troškovima nadzora agencija za kreditni rejting, broj EPRV-a smanjen za više od 50 %, pod pretpostavkom da

je za pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga potrebna niža razina nadzora od one koju ESMA trenutačno primjenjuje na agencije za kreditni rejting.

Međutim, očekuje se da će se u bliskoj budućnosti povećati uloga okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga u financijskom ekosustavu i njihova upotreba u regulatorne svrhe pa će vjerojatno rasti i intenzitet nadzornih zadaća.

Kad je riječ o usporedbi s agencijama za kreditni rejting, ESMA je registrirala ili certificirala 29 agencija za kreditni rejting, dok u EU-u posluje 59 pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

Na temelju dosadašnjeg iskustva s registracijom agencija za kreditni rejting trenutačno se procjenjuje da će za registraciju jednog subjekta, bez obzira na njegovu veličinu, biti potrebno šest mjeseci za 0,5 EPRV-a. Iskustvo pokazuje i da nije vjerojatno da bi se registracija subjekta mogla dovršiti u manje od šest mjeseci.

Pouke izvučene iz regulacije novih tržišta odnosno novih pružatelja usluga (kao što su agencije za kreditni rejting ili administratori referentnih vrijednosti) ukazuju na to da u prvim godinama najveći trud treba uložiti u izdavanje odobrenja za rad ili registraciju postojećih subjekata, no od druge godine nadalje, osim izdavanja odobrenja za rad ili registracije, potrebno je osoblje za nadzor subjekata koji su prethodnih godina registrirani odnosno kojima je izdano odobrenje za rad.

Za usporedbu, kad je riječ o podaktivnosti agencija za kreditni rejting za 2023., ESMA ima 37 članova privremenog osoblja i 14 članova ugovornog osoblja (ukupno 51). To uključuje temeljno osoblje i centralizirane službe. ESMA-i je 2011. povjerena zadaća izravnog nadzora agencija za kreditni rejting. Iskustva stečena u proteklih 12 godina pokazuju da je za izravni nadzor subjekata potrebno iskusno osoblje koje je zaposleno na neodređeno vrijeme, stoga je u slučaju nadzora agencija za kreditni rejting broj privremenog osoblja mnogo veći od broja ugovornog osoblja.

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

Komisija je predana ostvarivanju zelene tranzicije gospodarstva EU-a, kako je utvrđeno u Komunikaciji o europskom zelenom planu iz prosinca 2019. i Strategiji za financiranje tranzicije prema održivom gospodarstvu.

Prijedlog o okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtingima doprinijet će tom planu poboljšanjem transparentnosti poslovanja važne vrste sudionika na financijskom tržištu, što će doprinijeti i usmjeravanju privatnih ulaganja u održive projekte i aktivnosti.

Ovaj je zakonodavni prijedlog u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

ESMA bi bila zadužena za izdavanje odobrenja za rad i kontinuirani nadzor sektora, za što bi bili potrebni dodatni resursi. Ukupno godišnje povećanje troškova procjenjuje se na otprilike 3,7–3,8 milijuna EUR. Taj se trošak neće pokriti iz proračuna EU-a jer će Prijedlog sadržavati odredbu prema kojoj ESMA može pružateljima okolišnih, socijalnih i

upravljačkih rejtinga naplaćivati naknade za izdavanje odobrenja za rad i naknade za nadzor⁵⁸ kako bi se pokrili svi troškovi nadzora. To je slično drugim područjima u kojima je ESMA odgovorna za nadzor određenih subjekata (npr. agencije za kreditni rejting).

---

⁵⁸ Relativni iznos naknade ovisi o veličini pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga. Prenosanje troškova nadzora na nadzirane subjekte uobičajena je praksa u financijskom sektoru.

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

ograničeno trajanje

- prijedlog/inicijativa na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- financijski učinak od GGGG do GGGG

neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od 2022. do 2024.
- nakon čega slijedi redovna provedba.

1.7. Predviđeni načini upravljanja⁵⁹

Izravno upravljanje koje Komisija provodi preko

- izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje povjerenjem zadaća izvršenja proračuna:

- međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- EIB-u i Europskom investicijskom fondu
- tijelima iz članaka 70. i 71.
- tijelima javnog prava
- tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge, u mjeri u kojoj pružaju odgovarajuća financijska jamstva
- tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja pružaju odgovarajuća financijska jamstva
- osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Napomene

Nije primjenjivo

---

⁵⁹

Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

U skladu s već postojećim mehanizmima europska nadzorna tijela sastavljaju redovita izvješća o svojem radu (uključujući interno izvješćivanje višeg rukovodstva, izvješćivanje odborâ i sastavljanje godišnjeg izvješća), a Revizorski sud i Komisijina Služba za unutarnju reviziju provode reviziju njihova korištenja resursa i uspješnosti. Praćenje i izvješćivanje o mjerama uključenima u Prijedlog bit će u skladu s već postojećim zahtjevima, ali i s novim zahtjevima koji proizlaze iz ovog Prijedloga.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

Upravljanje će biti neizravno, a za njega će biti odgovorna europska nadzorna tijela. Mehanizam financiranja provodio bi se s pomoću naknada za izdavanje odobrenja za rad i naknada za nadzor, koje bi ESMA naplaćivala pružateljima okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

Kad je riječ o zakonitoj, ekonomičnoj, učinkovitoj i djelotvornoj upotrebi odobrenih sredstava na temelju Prijedloga, očekuje se da Prijedlog neće uzrokovati nove znatne rizike koji ne bi bili obuhvaćeni postojećim okvirom za unutarnju kontrolu. Međutim, novi problem mogao bi se odnositi na pravodobno prikupljanje naknada od pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Već su uspostavljeni sustavi upravljanja i kontrole predviđeni uredbama o europskim nadzornim tijelima. Europska nadzorna tijela blisko surađuju s Komisijinom Službom za unutarnju reviziju kako bi se osigurala primjena odgovarajućih standarda u svim područjima okvira za unutarnju kontrolu. Ti će se mehanizmi u skladu s ovim Prijedlogom primjenjivati i na ulogu europskih nadzornih tijela. Osim toga, svake financijske godine Europski parlament, na temelju preporuke Vijeća, izdaje svakom europskom nadzornom tijelu razrješnicu za izvršenje svojeg proračuna.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevара.

Radi borbe protiv prijevара, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti, odredbe Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) primjenjuju se na europska nadzorna tijela bez ograničenja. Europska nadzorna tijela imaju posebnu strategiju za borbu protiv prijevара i pripadajući akcijski plan. Pojačano djelovanje europskih nadzornih tijela u području borbe protiv prijevара bit će u skladu s pravilima i smjernicama iz Financijske uredbe (mjere za borbu protiv prijevара kao dio dobrog financijskog upravljanja), OLAF-ovim politikama za sprečavanje prijevара, odredbama strategije Komisije za borbu protiv prijevара (COM(2011) 376) te sa zajedničkim pristupom decentraliziranim agencijama EU-a (srpanj 2012.) i povezanim planom. Osim toga, uredbe o osnivanju europskih nadzornih tijela i financijske uredbe europskih nadzornih tijela sadržavaju odredbe o izvršenju i kontroli proračuna europskih nadzornih tijela te o primjenjivim financijskim propisima, uključujući propise o sprečavanju prijevара i nepravilnosti.

3. PROCIJENJENI FINACIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

(1) Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif. ⁶⁰	zemalja EFTA-e ⁶¹	zemalja kandidatkinja ⁶²	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	Nije primjenjivo	Dif.	NE	NE	NE	NE

(2) Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	Nije primjenjivo					

⁶⁰ Diff. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁶¹ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁶² Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Broj	[Naslov.....]
---	------	---------------

[Tijelo]: <.....>			2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Glava 1.:	Obveze	(1)						
	Plaćanja	(2)						
Glava 2.:	Obveze	(1a)						
	Plaćanja	(2a)						
Glava 3.:	Obveze	(3a)						
	Plaćanja	(3b)						
UKUPNA odobrena sredstva za [tijelo] <.....>	Obveze	=1+1a +3a						
	Plaćanja	=2+2a +3b						

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	„Administrativni rashodi”
---	-----------	---------------------------

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	-------	---------------

GLAVNA UPRAVA: <.....>						
• Ljudski resursi						
• Ostali administrativni rashodi						
UKUPNO GLAVNA UPRAVA <.....>	Odobrena sredstva					

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)						
---	-----------------------------------	--	--	--	--	--	--

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	-------	---------------

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze					
	Plaćanja					

3.2.2. Procijenjeni učinak na odobrena sredstva ESMA-e

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ⇓			2023.		2024.		2025.		2026.		2027.		UKUPNO		
	REZULTATI														
	Vrsta ⁶³	Prosječni trošak	Bt.	Trošak	Bt.	Trošak	Bt.	Trošak	Bt.	Trošak	Bt.	Trošak	Ukupni broj	Ukupni trošak	
SPECIFIČNI CILJ br. 1: uključivanje subjekata u sustav nadzornog izvješćivanja															
– Rezultat	Uključeni subjekti					40	0,035	10	0,005	9	0,005	59	0,045		
Međubroj za specifični cilj br. 1						40	0,035	10	0,005	9	0,005	59	0,045		
SPECIFIČNI CILJ br. 2															
– Rezultat															
– Rezultat															

⁶³ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

Međuzbroj za specifični cilj br. 2												
UKUPNI TROŠAK					40	0,035	10	0,005	9	0,005	59	0,045

3.2.3. Procijenjeni učinak na ljudske resurse ESMA-e

3.2.3.1. Sažetak

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Privremeno osoblje (razredi AD)			0,587	1,198	1,222	3,006
Privremeno osoblje (razredi AST)			0,098	0,200	0,203	0,501
Ugovorno osoblje			0,918	1,873	1,720	4,512
Upućeni nacionalni stručnjaci						

UKUPNO⁶⁴			1,603	3,271	3,145	8,020
----------------------------	--	--	--------------	--------------	--------------	--------------

Zahtjevi u pogledu osoblja (EPRV):

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
--	-------	-------	-------	-------	-------	--------

Privremeno osoblje (razredi AD)			6	6	6	18
Privremeno osoblje (razredi AST)			1	1	1	3
Ugovorno osoblje			12	12	10	34
Upućeni nacionalni stručnjaci						

UKUPNO			19	19	17	
---------------	--	--	-----------	-----------	-----------	--

⁶⁴ Sve financirano naknadama (uključujući doprinose poslodavca za mirovinsko osiguranje).

3.2.3.2. Procijenjeni zahtjevi u pogledu ljudskih resursa za matičnu glavnu upravu

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjena se izražava u punim iznosima (ili do najviše jednog decimalnog mjesta)

	Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)		
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)							
20 01 02 01 i 20 01 02 02 (sjedište i predstavništva Komisije)							
20 01 02 03 (delegacije)							
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)							
10 01 05 01 (izravno istraživanje)							
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)⁶⁵							
20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)							
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)							
Proračunske linije (navesti) ⁶⁶	– u sjedištima ⁶⁷						
	– u delegacijama						
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)							
10 01 05 02 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)							
Druge proračunske linije (navesti)							
UKUPNO							

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi,

⁶⁵ UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

⁶⁶ U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

⁶⁷ Uglavnom za fondove kohezijske politike EU-a, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR) i Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu (EFPR).

resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	
Vanjsko osoblje	

Opis izračuna troškova za EPRV trebao bi biti uključen u Prilog V. odjeljak 3.

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

- Prijedlog/inicijativa u skladu je s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom.
- Prijedlog/inicijativa iziskuje reprogramiranje relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira.

Objasniti o kakvom je reprogramiranju riječ te navesti predmetne proračunske linije i odgovarajuće iznose.

Nije primjenjivo

- Za prijedlog/inicijativu potrebna je primjena instrumenta fleksibilnosti ili revizija višegodišnjeg financijskog okvira⁶⁸.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

Nije primjenjivo

3.2.5. Doprinos trećih strana

- Prijedlogom/inicijativom ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- Prijedlogom/inicijativom predviđa se sufinanciranje prema sljedećoj procjeni:

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno
Procjena troškova koji se pokrivaju naknadama za nadzor			1,911	3,833	3,685	9,430
UKUPNA sufinancirana odobrena sredstva (uključujući doprinose poslodavca za mirovinsko osiguranje)			1,911	3,833	3,685	9,430

⁶⁸

Vidjeti članke 12. i 13. Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
  - (a) na vlastita sredstva
  - (b) na ostale prihode
  - (c) navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (do tri decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁶⁹					Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)	
			Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3			
Članak									

Za razne namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

--

Navesti metodu izračuna učinka na prihode.

--

---

⁶⁹ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.

Prilog zakonodavnom financijskom izvještaju

Opće pretpostavke:

- Zakonodavni akt stupa na snagu u drugoj polovini 2024.
- Izravni nadzor i naplaćivanje naknada započet će šest mjeseci nakon toga, odnosno 2025.
- Trošak dodatnih rashoda za osoblje (glava I.) izračunan je na temelju prosječnih troškova osoblja primjenjivih od siječnja 2023. u iznosu od 171 000 EUR po članu privremenog osoblja i 91 000 EUR po članu ugovornog osoblja (tj. standardni troškovi bez standardnih troškova za „habillage” od 29 000 EUR za zgradu i troškova informatičke tehnologije povezanih s dodatnim EPRV-ima).

Na te standardne troškove primijenjen je trenutačno primjenjivi koeficijent ispravka za Pariz (118,7), a zatim su indeksirani na 2 % za godine nakon 2023. (kao što je uobičajena praksa pri izradi proračuna Unije s obzirom na to da bi u nekim godinama inflacija mogla biti manja, a u drugima veća).

- Trošak dodatnih rashoda za infrastrukturu i operativnih rashoda (glava II.) izračunan je na temelju standardnih dodijeljenih sredstava za „habillage” od 29 000 EUR za zgradu i troškova informatičke tehnologije povezanih s dodatnim EPRV-ovima, indeksiranih na 2 % za godine nakon 2023. Osim toga, standardni trošak od 2 500 EUR po EPRV-u (također indeksiran na 2 % za godine nakon 2023.) uključen je za druge administrativne troškove koji nisu obuhvaćeni dodijeljenim sredstvima za „habillage”.

Predviđeni učinak na proračun Unije procjenjuje se na sljedećoj osnovi:

Glava I. – rashodi za osoblje

- Izračuni se temelje na sljedećim podacima: u EU-u posluje 59 subjekata, od kojih se 30 nalazi u EU-u, a 29 ima sjedište u trećim zemljama. Subjekti sa sjedištem u trećim zemljama moći će pružati usluge u EU-u na temelju sljedećeg: a) istovjetnosti, b) prihvatanja ili c) priznavanja. Intenzitet nadzornih zadaća razlikovat će se ovisno o lokaciji pružatelja usluga (EU i treće zemlje).

Subjekti sa sjedištem u EU-u: u slučaju 30 pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga sa sjedištem u EU-u (3 velika + 6 srednjih + 9 malih + 12 mikropoduzeća): i. u godini (n) bit će potrebno šest mjeseci za izdavanje odobrenja za rad za 30 subjekata sa sjedištem u EU-u (ugovorno osoblje) uz šest mjeseci za nadzor subjekata koji su već dobili odobrenje za rad (privremeno osoblje); ii. u godini (n) + 1 nadzor 30 subjekata; iii. u godini (n) + 2 nadzor 30 subjekata.

- Pretpostavke za pružatelje rejtinga iz EU-a: Komisija, na temelju informacija ESMA-e, procjenjuje da će za nadzor velikog pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga biti potrebno 1,7 EPRV-a, a za nadzor malog pružatelja takvih rejtinga 0,2 EPRV-a. To se temelji na pretpostavci da okolišni, socijalni i upravljački rejtingi nisu jednako sustavno važni kao kreditni rejtingi i da će zahtijevati nižu razinu nadzora od one koju ESMA trenutačno primjenjuje na agencije za kreditni rejting te je Komisija stoga smanjila broj EPRV-ova potrebnih za nadzor za 50 % u odnosu na nadzor agencija za kreditni rejting.
- Pretpostavke koje se odnose na pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga iz trećih zemalja:

Za pružatelje rejtinga iz trećih zemalja uzeli smo u obzir 0,1 EPRV (pola vremena dodijeljenog mikropružatelju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga sa sjedištem u EU-u), a kad je riječ o 29 pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga sa sjedištem u trećim zemljama, uzeli smo u obzir paušalnu naknadu u iznosu od 3 000 EUR po svakom

pružatelju tih rejtinga sa sjedištem u trećoj zemlji (pola iznosa naknada koje se naplaćuju certificiranim agencijama za kreditni rejting – 6 000 EUR).

- Treba napomenuti da se ravnoteža osoblja u okviru mandata za okolišne, socijalne i upravljačke rejtinge (više ugovornog osoblja u odnosu na privremeno osoblje) razlikuje od pristupa koji se primjenjuje na agencije za kreditni rejting. U oba slučaja ESMA ima ovlast izravnog nadzora, no kad je riječ o agencijama za kreditni rejting, ima znatno više privremenog nego ugovornog osoblja (37 članova privremenog osoblja i 14 članova ugovornog osoblja) kako bi se osiguralo zapošljavanje kvalificiranog i iskusnog osoblja na neodređeno vrijeme.
- Kad je riječ o izdavanju odobrenja za rad, smatramo da će u prvoj godini (2025.) vjerojatno nastupiti najveće radno opterećenje povezano s jednokratnim poslovima. U tom će pogledu biti važno da se ESMA-i od samog početka dodijeli više od 19 EPRV-ova kako bi se nosila s tim opterećenjem. Očekuje se da će se 2027. vjerojatno smanjiti početno veliko radno opterećenje povezano s registracijom i izdavanjem odobrenja za rad, a broj privremenog ugovornog osoblja mogao bi se smanjiti, tako da se ukupni broj EPRV-ova može smanjiti na 17. Međutim, ESMA će 2027. biti odgovorna za nadzor svih subjekata koji su registrirani i koji su dobili odobrenje za rad 2025. i 2026. pa stoga predloženo smanjenje ne može biti preveliko.
- U usporedbi s brojem EPRV-ova za izravni nadzor agencija za kreditni rejting, broj EPRV-ova za izravni nadzor pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga smanjen je za više od 50 % (ukupno 51 EPRV za agencije za kreditni rejting u odnosu na 19 EPRV-ova za 2025./2026. i 17 EPRV-ova za 2027. za pružatelje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga). Smatra se da je riječ o minimalnom broju članova osoblja koji može jamčiti odgovarajući izravni nadzor tržišta na kojem posluje 59 subjekata.

Glava III. – operativni rashodi

- Obrazloženje iznosa od 35 000 EUR za uključivanje subjekata u sustav nadzornog izvješćivanja. Taj je trošak potreban za izradu modula u sustavu pod nazivom BWISE, koji ESMA upotrebljava za nadzorno izvješćivanje. S obzirom na novi mandat za izravni nadzor potrebno je proširiti sustav nadzornog izvješćivanja. Osim početnih troškova, plaćat će se i godišnja naknada za održavanje u iznosu od 5 000 EUR.
- Sustav izvješćivanja omogućuje ESMA-i obradu nadzorne dokumentacije dobivene od subjekata i pomaže u smanjenju ručnog otvaranja i spremanja privitaka koji se šalju e-poštom. Stoga doprinosi smanjenju troškova EPRV-a.

Procijenjeni rashodi koje treba pokriti naknadama za sve zadaće izravnog nadzora koje obavlja ESMA

EUR

ESMA			2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	UKUPNO
Glava 1.: rashodi za osoblje	Obveze	(1)			1 603 618	3 271 382	3 145 675	8 020 675
	Plaćanja	(2)			1 603 618	3 271 382	3 145 675	8 020 675
Glava 2.: rashodi za infrastrukturu i operativni rashodi	Obveze	(1a)			273 105	557 134	534 849	1 365 088
	Plaćanja	(2a)			273 105	557 134	534 849	1 365 088
Glava 3.: operativni rashodi	Obveze	(3a)			35 000	5 000	5 000	45 000
	Plaćanja	(3b)			35 000	5 000	5 000	45 000
UKUPNA odobrena sredstva	Obveze	=1+1a+3a			1 911 724	3 833 516	3 685 523	9 430 763
	Plaćanja	=2+2a+3b			1 911 724	3 833 516	3 685 523	9 430 763

Strasbourg, 13.6.2023.
COM(2023) 314 final

ANNEXES 1 to 3

PRILOZI

**Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća
o transparentnosti i integritetu aktivnosti dodjele okolišnih, socijalnih i upravljačkih
rejtinga**

{SEC(2023) 241 final} - {SWD(2023) 204 final} - {SWD(2023) 207 final}

PRILOG I.

Informacije koje treba navesti u zahtjevu za izdavanje odobrenja za rad

Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad sadržava sve sljedeće informacije:

- (a) puno ime podnositelja zahtjeva, adresu registriranog sjedišta u Uniji i adresu internetskih stranica podnositelja zahtjeva te identifikacijsku oznaku pravne osobe (LEI), ako je dostupna;
- (b) ime i podatke za kontakt osobe za kontakt;
- (c) pravni status podnositelja zahtjeva;
- (d) vlasničku strukturu podnositelja zahtjeva;
- (e) identitet članova višeg rukovodstva podnositelja zahtjeva i stupanj njihovih kvalifikacija, iskustva i osposobljavanja;
- (f) broj analitičara, zaposlenika i drugih osoba koje izravno sudjeluju u ocjenjivanju, stupanj njihova iskustva i osposobljavanja u radu za podnositelja zahtjeva i stupanj njihova iskustva i osposobljavanja;
- (g) opis postupaka i metodologija koje podnositelj zahtjeva primjenjuje za izdavanje i preispitivanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
- (h) politike ili postupke koje podnositelj zahtjeva primjenjuje radi utvrđivanja, rješavanja i objavljivanja sukoba interesa iz članka 14. Uredbe;
- (i) prema potrebi, dokumente i informacije o postojećim ili planiranim aranžmanima za eksternalizaciju aktivnosti obuhvaćenih ovom Uredbom;
- (j) prema potrebi, informacije o drugim aktivnostima koje podnositelj zahtjeva provodi ili namjerava provoditi.

PRILOG II.

Organizacijski zahtjevi

1. INFORMACIJE O VOĐENJU EVIDENCIJE

Pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga vode evidenciju o sljedećem:

- (a) za svaki okolišni, socijalni i upravljački rejting koji se dodjeljuje u obliku mišljenja, identitet analitičara rejtinga koji su sudjelovali u određivanju tog rejtinga, identitet osoba koje su odobrile taj rejting, je li okolišni, socijalni i upravljački rejting naručen ili nenaručen te datum na koji je provedena aktivnost dodjele tog rejtinga;
- (b) za svaki okolišni, socijalni i upravljački rejting koji se dodjeljuje u obliku ocjene, identitet osoba odgovornih za razvoj metodologije utemeljene na pravilima i identitet osoba koje su odobrile metodologiju dodjele rejtinga;
- (c) računovodstveni podaci koji se odnose na naknade primljene od svakog subjekta kojemu se dodjeljuje rejting ili povezanih trećih osoba ili bilo kojeg korisnika rejtinga;
- (d) računovodstveni podaci svakog pretplatnika okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
- (e) evidencija u kojoj se dokumentiraju uspostavljeni postupci i metodologije dodjele rejtinga koje pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga upotrebljava za utvrđivanje tih rejtinga;
- (f) interna evidencija te vanjska priopćenja i datoteke, uključujući informacije koje nisu javne i radne dokumente, na kojima se temelje sve donesene odluke o okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtingima;
- (g) evidencije postupaka i mjera koje provodi pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga radi usklađivanja s ovom Uredbom;
- (h) metodologija za utvrđivanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga;
- (i) promjene ili odstupanja od standardnih postupaka i metodologija;
- (j) svi dokumenti koji se odnose na pritužbe, uključujući dokumente koje dostavi podnositelj pritužbe.

2. EKSTERNALIZACIJA AKTIVNOSTI

Ako pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga eksternaliziraju funkcije pružatelja usluga ili bilo koje relevantne usluge ili aktivnosti povezane s dodjelom tih rejtinga, pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga osigurava da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) pružatelj usluge sposoban je, nadležan i ima sva odobrenja propisana zakonom za pouzdano i profesionalno izvršavanje eksternaliziranih funkcija, usluga ili aktivnosti;
- (b) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga poduzima primjerene mjere ako se čini da pružatelj usluge ne obavlja eksternalizirane funkcije na djelotvoran način i u skladu s mjerodavnim pravom i regulatornim zahtjevima;
- (c) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga zadržava stručnost potrebnu za djelotvoran nadzor eksternaliziranih funkcija i upravljanje rizicima povezanima s tom eksternalizacijom;

- (d) pružatelj usluga obavješćuje pružatelja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga o svakom događaju koji bi mogao bitno utjecati na njegovu sposobnost da obavlja eksternalizirane funkcije na djelotvoran način i u skladu s mjerodavnim pravom i regulatornim zahtjevima;
- (e) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga prema potrebi može raskinuti aranžmane za eksternalizaciju;
- (f) pružatelj okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga poduzima razumne mjere, uključujući planove za nepredvidive situacije, kako bi izbjegao nepotreban operativni rizik povezan sa sudjelovanjem pružatelja usluga u postupku utvrđivanja okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

PRILOG III.

Zahtjevi za objavljivanje informacija

1. MINIMALNE OBVEZE OBJAVLJIVANJA

U skladu s člankom 12. Uredbe pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga objavljuju na svojim internetskim stranicama i putem jedinstvene europske pristupne točke (ESAP) barem sljedeće informacije:

- (a) opći pregled primijenjenih metodologija dodjele rejtinga (i njihovih promjena), među ostalim informaciju o tome je li analiza usmjerena na prošlost ili na budućnost;
- (b) opći pregled postupaka obrade podataka (izvori podataka, među ostalim jesu li javni te potječu li iz izjava o održivosti koje se zahtijevaju Direktivom (EU) 2022/2464, procjena ulaznih podataka u slučaju nedostupnosti, učestalost ažuriranja podataka);
- (c) informacije o tome temelje li se metodologije na znanstvenim dokazima i na koji način;
- (d) informacije o cilju rejtinga, uz jasnu naznaku o tome procjenjuju li se rejtingom rizici, učinci ili neke druge dimenzije;
- (e) opseg rejtinga, tj. je li riječ o agregiranom rejtingu (agregiranje okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika) ili rejtingu pojedinačnih čimbenika ili posebnih pitanja (npr. rizici tranzicije);
- (f) u slučaju agregiranog okolišnog, socijalnog i upravljačkog rejtinga, ponderiranje triju glavnih kategorija okolišnih, socijalnih i upravljačkih čimbenika (npr. 33 % za okolišne, 33 % za socijalne, 33 % za upravljačke čimbenike) i objašnjenje metode ponderiranja, uključujući ponder za pojedinačne okolišne, socijalne i upravljačke čimbenike;
- (g) u okviru okolišnih, socijalnih ili upravljačkih čimbenika, specifikaciju tema obuhvaćenih okolišnim, socijalnim i upravljačkim rejtingom/ocjenom te odgovaraju li temama iz standarda za izvješćivanje o održivosti razvijenih u skladu s člankom 29.b Direktive 2013/34/EU;
- (h) informacije o tome je li rejting izražen u apsolutnim ili relativnim vrijednostima;
- (i) prema potrebi, upućivanje na upotrebu umjetne inteligencije u postupku prikupljanja podataka ili dodjele rejtinga/ocjene;
- (j) opće informacije o kriterijima korištenima pri utvrđivanju naknada za klijente, uz navođenje raznih elemenata koji se uzimaju u obzir, kao što su sudjelovanje analitičara podataka, informatička oprema, kupnja podataka;
- (k) sva ograničenja u pogledu izvora podataka koji se upotrebljavaju za izradu okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga.

2. DODATNE OBJAVE ZA KORISNIKE OKOLIŠNIH, SOCIJALNIH I UPRAVLJAČKIH REJTINGA I PODUZEĆIMA KOJIMA SE DODJELJUJE REJTING U OKVIRU PODRUČJA PRIMJENE DIREKTIVE 2013/34/EU

Osim elemenata iz članka 13. Uredbe, pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga stavljaju sljedeće informacije na raspolaganje europskim reguliranim financijskim

poduzećima i poduzećima obuhvaćenima područjem primjene Direktive 2013/34/EU na koja se primjenjuje takav rejting:

- (a) detaljniji pregled primijenjenih metodologija dodjele rejtinga (i njihovih promjena), uključujući:
  - (1) prema potrebi, znanstvene dokaze i pretpostavke na kojima se temelje rejtingi;
  - (2) informaciju o tome je li analiza usmjerena na prošlost ili na budućnost;
  - (3) informaciju o tome koji su parametri odabrani kao relevantni;
  - (4) relevantne ključne pokazatelje uspješnosti po okolišnom, socijalnom i upravljačkom čimbeniku te metodu ponderiranja;
  - (5) sve potencijalne nedostatke metodologija;
  - (6) politike za reviziju metodologija;
  - (7) posljednji datum revizije;
- (b) detaljniji pregled postupaka obrade podataka, uključujući:
  - (1) detaljnije objašnjenje upotrijebljenih izvora podataka, među ostalim i to jesu li javni, uz informaciju o tome proizlaze li iz standarda za izvješćivanje o održivosti razvijenih u skladu s člankom 29.b Direktive 2013/34/EU, Uredbom o taksonomiji ili Uredbom o objavama povezanim s održivosti u sektoru financijskih usluga;
  - (2) prema potrebi, korištenje procjene i sektorskog prosjeka te objašnjenje metodologije na kojoj se temelji;
  - (3) politike za ažuriranje podataka i reviziju povijesnih podataka, datum posljednjeg ažuriranja podataka;
  - (4) kontrole kvalitete podataka;
  - (5) prema potrebi, sve mjere poduzete kako bi se uzela u obzir ograničenja povezana s izvorima podataka;
- (c) prema potrebi, informacije o suradnji sa subjektima kojima se dodjeljuje rejting;
- (d) prema potrebi, objašnjenje svake metodologije umjetne inteligencije koja je primijenjena u postupku prikupljanja podataka ili dodjele rejtinga;
- (e) u slučaju važnih novih informacija o subjektu kojemu se dodjeljuje rejting koje mogu utjecati na rezultat okolišnog, socijalnog i upravljačkog rejtinga, pružatelji okolišnih, socijalnih i upravljačkih rejtinga obavješćuju o tome na koji su način uzeli u obzir te informacije i jesu li izmijenili odgovarajući okolišni, socijalni i upravljački rejting.